

**SLUŽBENI VJESNIK
POREČKE I PULSKE BISKUPIJE**

Godina LXIX. 2018. broj 4.

**Izdaje:
Biskupski ordinarijat u Poreču
Dobrilina 3, 52440 POREČ**

**Uredio:
Sergije Jelenić,
*kancelar***

**tel.: +385 (052) 432 064
faks: +385 (052) 451 785
e-mail: biskupija@ppb.hr
kancelar@ppb.hr**

ISSN 1331 – 761X

KAZALO

Božićna poruka biskupa Kutleše.....	3
SVETA STOLICA.....	5
Poruka Svetoga Oca Franje za 52. Svjetski dan mira.....	7
HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA.....	11
Izjava komisije Hrvatske biskupske konferencije »Iustitia et pax«.....	13
Sveti Nikola znak providnosti i učitelj dobrote.....	16
Podijeli s onim koji nema.....	17
.....	18
POREČKA I PULSKA BISKUPIJA.....	19
Pastoralni plan Porečke i Pulske biskupije.....	21
Kandidati za Biskupijsku nagradu.....	25
Novo Ekonomsko vijeće.....	26
Krizme u 2019.....	27
VAŽNIJI DOGAĐAJI I VIJESTI IZ ŽIVOTA BISKUPIJE.....	29
Poreč proslavio svetog Mavra.....	31
U Puli zaređena četiri nova đakona.....	32
Blagoslovljen kamen temeljac za hospicij blaženi Miroslav Bulešić.....	34
Hospicij blaženi Miroslav Bulešić – Pula.....	35
Humanitarni koncert o 25. obljetnici Pazinskog kolegija.....	36
Božićno primanje u Poreču.....	39
Čovjek je najveći kada je ponizan.....	40
Isus nam pomaže da budemo maleni i jednostavni ljudi.....	41

BOŽIĆNA PORUKA BISKUPA KUTLEŠE

Ovog Božića želimo razmišljati o jednoj rečenici iz Lukina evanđelja: „*za njih nije bilo mjesta u svratištu*“ (Lk 2,7).

Josip od vrata do vrata kuca i govori u ime Marije i nerođenog Isusa, traži ulaz u domove i smještaj u Betlehemu. Iako su Židovi, u tim drevnim vremenima, imali dužnost gostoljubivosti prema strancu i prolazniku, ipak neprestano su dobivali odgovor, “*ovdje nema mjesta za vas.*”

Ovo je zaista hladna noć, ne toliko u smislu temperature zraka, nego u smislu ljudskih srdaca. Da, zaista to je bila hladna noć. Ne nalaze toplinu doma među ljudima. Jedino što im je preostalo bilo je pokušati potražiti toplinu doma među životinjama. Ljudi ih odbijaju ne pokušavši ni shvatiti njihove razloge. Ali te jednostavne životinje bez prigovora, bez ikakvog pitanja primaju ih i s njima dijele svoj dom.

Unatoč odbijanju ljudi Bog se sagnuo nisko da dođe iz nebeskog svjetla u naš ratom rastrgani, mračni i hladni svijet. Kad se Bog saginje, saginje se na najneznatnije mjesto, spušta se u jaslvice kako ne bi nikome smetao i šuti. Svi koji ga žele naći ovog Božića moraju se također sagnuti i postati ponizni.

Da, naš se Bog saginje. Saginje se na najniža mjesta. Bog ne voli oholost i ponos, samo to ne može podnijeti jer vidi što nam to čini. Bog dolazi da slomi leđa oholosti i ponosa, ne s mačem ili silom, nego s poniznošću. Tama ne može poraziti tamu, samo svjetlost to može učiniti. Mržnja ne može poraziti mržnju, samo ljubav to može učiniti. Oholost ne može poraziti oholost, samo poniznost to može učiniti. Naš Bog se saginje u najvećoj poniznosti u obliku malog bespomoćnog djeteta.

I ovog Božića Bog nas poziva na takvu poniznost. Dolazi tiho, nenasilno, bez prijetnje, kao malo dijete koje je prepušteno na milost i nemilost ljudi. Ali i na ovaj skromni način u tišini, još uvijek zove i tebe i mene i sve nas da se sagnemo i postanemo ponizni.

Kada se ljudska povijest dovrši a posljednje se knjige napišu, jedan od najtužnijih redaka bit će, „*za njih nije bilo mjesta u svratištu*“. Nema mjesta, nema mjesta. Ne želimo da dođete u naš dom. Kako čudno i tužno za ovaj svijet da se Bog Stvoritelj jednostavno ne uklapa u taj svijet i za Njega nema mjesta u tom svijetu kojeg je stvorio i nama darovao. Oh, kolike nezahvalnosti i bahatosti! Ne uklapa se u naše planove, naše rasporede, naše prioritete. Nema mjesta za Njega, ne nema. Ne uklapa se u naš svijet, u naš narod i u našu obitelj, sve drugo je za nas daleko važnije, a Njega ostavljamo ispred svratišta da se smrzava jer smo hladni u duši i jer smo izgubili onu ljudsku toplinu prema drugim ljudima. A Bog opet šuti.

A što je s nama? Ima li mjesta za Isusa u „svratištu“ naših srdaca? Jer ako postoji malo volje i malo mjesta, Isus dolazi noseći mnoge darove. Božić je vrijeme poklona. I ovog Božića netko kuca na tvoje srce. Možda je mali Isus! Čovječe, zašto ne odgovoriš i pokušaš otvoriti, netko ti kuca. Otvori i vidi tko je i udostoj se pustiti ga u svoj dom i u svoje srce.

Što bi moglo biti tužnije od propuštanja dara da postanemo djeca Božja? Da, najtužniji redak koji je ikada napisan na ovom svijetu je da nije bilo mjesta za Njega u svratištu, a možda je još tužniji, iako sve to dobro znamo, da i danas nema mjesta za Njega ni u našem domu ni u našem srcu. Ali Bog i danas opet šuti.

A vi koji ste mu već otvorili vrata kroz mnoge godine, hvalite i zahvaljujte Bogu, i zamolite Gospodina da vam pomogne još više otvoriti vrata vašega srca. Jer znamo da je istina kada Isusa pozovemo u svoj dom on traži malo mjesta i jednostavan smještaj i ne ugrožava našu slobodu, a donosi nam veliku radost i mir.

Ovaj Božić je vrijeme darivanja i Isus se saginje nisko da nam daruje neprocjenjiv dar, a to je moć da možemo postati djeca Božja. Sjetimo se da je čovjek najveći kada klekne i ponizi se u tišini kako bi pomogao drugome koji je mali i neznatan.

To je pravi Božić. Sagnimo se ponizno i otvorimo vrata svoga srca Isusu i braći ljudima. Ostanimo s njima i danas ponizno u šutnji.

Svim vjernicima, kao i svim ljudima dobre volje, od srca želim čestit i blagoslovljen Božić i sretnu Novu godinu.

✠ Dražen Kutleša,
biskup

I.
SVETA STOLICA

PORUKA SVETOGA OCA FRANJE ZA 52. SVJETSKI DAN MIRA

1. SIJEČNJA 2019.

Dobra politika je u službi mira

1. *“Mir kući ovoj!”*

Šaljući svoje učenike u misiju, Isus im reče: »U koju god kuću uđete, najprije recite: ‘Mir kući ovoj!’ Bude li tko ondje prijatelj mira, počinut će na njemu mir vaš. Ako li ne, vratit će se na vas« (Lk 10, 5-6).

Donošenje mira je u središtu poslanja Kristovih učenika. Taj mir se nudi svim onim muškarcima i ženama koji gaje nadu u mir usred tragedija i nasilja koji obilježavaju ljudsku povijest [1]. “Kuća” o kojoj Isus govori je svaka obitelj, zajednica, zemlja i kontinent, u svojoj osobitosti i svojoj povijesti. To je prije svega svaka pojedina osoba, bez razlika ili diskriminacije. Ali to je i naš “zajednički dom”: svijet u koji nas je Bog postavio da u njemu živimo i koji smo pozvani brižno čuvati.

Neka zato ovo bude moj pozdrav na početku nove godine: “Mir kući ovoj!”

2. *Izazov dobre politike*

Mir je poput nade o kojoj govori pjesnik Charles Péguy. [2] Ona je je nalik krhkom cvijetu koji se bori ne bi li procvao na kamenom tlu nasilja. Znamo da žudnja za moći po svaku cijenu dovodi do zloupotreba i nepravdi. Politika je temeljni način unaprjeđivanja društva i promicanja ljudskih projekata, ali kada se politički život ne promatra kao oblik služenja društvu u cjelini, može postati sredstvo ugnjetavanja, marginalizacije, pa čak i uništenja.

»Ako tko želi biti prvi, neka bude od svih posljednji i svima poslužitelj!« (Mk 9, 35). Da se poslužimo riječima pape Pavla VI., »shvaćati ozbiljno politiku na njezinim različitim razinama – lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i svjetskoj – znači potvrditi dužnost svakog pojedinca da prepozna konkretnu stvarnost i vrijednost slobode izbora koja mu se nudi da ostvaruje u isti mah dobro grada, države i čitavoga čovječanstva« [3].

Zapravo, uloga i odgovornost politike predstavljaju stalni izazov svima onima kojima je povjerena zadaća služiti svojoj državi, štiti one koji u njoj žive i stvoriti uvjete za budućnost u kojoj će se živjeti u dostojanstvu i pravdi. Ako se ostvaruje u temeljnom poštivanju života, slobode i dostojanstva osoba, politika doista može postati izvanredan oblik ljubavi.

3. *Ljubav i ljudske vrline temelj su politike u službi ljudskih prava i mira*

Papa Benedikt XVI. je podsjetio da »svaki je kršćanin pozvan na odjelotvorenje te ljubavi, već prema svojem zvanju i razmjerno svojim mogućnostima utjecaja u *polisu*... Ako ga prodahnjuje ljubav, zauzimanje za zajedničko dobro ima veću vrijednost nego ako je riječ o čisto svjetovnom i političkom zalaganju... Djelovanje

čovjeka na zemlji, kada je nadahnuto i poduprto ljubavlju, pridonosi naziđivanju onoga univerzalnog nebeskoga grada prema kojemu napreduje povijest ljudske obitelji«. [4] To je program oko kojeg se mogu složiti svi političari, bez obzira na njihovu kulturnu ili religijsku pripadnost, koji žele zajedno raditi za dobrobit ljudske obitelji odjelotvorujući one ljudske vrline na kojima počiva zdravo političko djelovanje, a to su pravda, jednakost, uzajamno poštivanje, iskrenost, poštenje, vjernost.

U vezi s tim vrijedi podsjetiti na “blaženstva političara” koje je predložio vijetnamski kardinal François-Xavier Nguyễn Văn Thuận, vjerni svjedok Evanđelja, koji je umro 2002. godine:

Blažen političar kojeg resi uzvišeni osjećaj i duboka svijest o vlastitoj ulozi.

Blažen političar koji je oličenje vjerodostojnosti.

Blažen političar koji radi za opće dobro, a ne za vlastiti interes.

Blažen političar koji je vjeran i dosljedan.

Blažen političar koji se zalaže za jedinstvo.

Blažen političar koji se zalaže za radikalnu promjenu.

Blažen političar koji zna slušati.

Blažen političar koji nema straha. [5]

Svaka obnova izbornih funkcija, svaki izlazak na nove izbore, kao i svaka etapa javnog života predstavljaju priliku za povratak na izvore i referentne točke koji služe kao nadahnuće za pravdu i pravo. Jedno je sigurno: dobra je politika u službi mira. Ona poštuje i promiče temeljna ljudska prava, koja su ujedno i međusobne obveze, omogućujući stvaranje veze povjerenja i zahvalnosti između sadašnjih i budućih naraštaja.

4. *Poroci politike*

Nažalost, zajedno s vrlinama politika ima i svoje poroke, uvjetovane bilo osobnom nesposobnošću bilo nepravilnostima u sustavu i njegovim institucijama. Jasno je svima da poroci političkog života oduzimaju vjerodostojnost političkom životu u cjelini, kao i ugledu, odlukama i djelovanjima onih koji u njemu sudjeluju. Ti poroci, koji potkopavaju ideal autentične demokracije, sramota su javnog života i dovode u opasnost društveni mir. U te se poroke ubrajaju korupcija, u svojim mnogostrukim oblicima zloupotrebe javnih dobara ili instrumentalizacije pojedinaca, zatim nijekanje prava, nepoštivanje društvenih pravila, nezakonito bogaćenje, opravdavanje vlasti silom ili proizvoljnom izlikom državnog razloga (*raison d'état*) kao i težnja da se trajno zadrži vlast u rukama. Tome možemo dodati ksenofobiju, rasizam, nebrigu za prirodni okoliš, neobuzdano iskorištavanje prirodnih resursa radi brze zarade i prijekor onih koji su prisiljeni na izgnanstvo.

5. *Dobra politika promiče sudjelovanje mladih i povjerenje u drugoga*

Kad vršenje političke vlasti ima isključivo za cilj zaštitu interesa nekolicine privilegiranih pojedinaca, budućnost tada biva ugrožena, a mladi mogu podleći napasti da izgube povjerenje jer su osuđeni na to da ostanu na marginama društva bez mogućnosti da sudjeluju u izgradnji budućnosti. Kad se politika, naprotiv, pretvori – da navedemo konkretan primjer – u poticanje talenata kod mladih ljudi i zvanja koja traže da se ostvare, mir se širi u njihovim srcima i zrcali na njihovim licima. Tada ona ulijeva snažnu sigurnost koja poručuje: “vjerujem ti i vjerujem s tobom” u mogućnost da možemo zajedno raditi za opće dobro. Politika je u službi mira ako se, dakle, očituje u priznavanju darova i sposobnosti svakog pojedinca. »Ima li što ljepše od ispružene ruke? Bog ju je htio zato da darujemo i primamo. Bog nije htio da ona ubija (usp. *Post* 4, 1) ili da nanosi patnju, već da pruža brigu i pomoć u životu. Zajedno s našim srcem i umom, naše ruke također mogu postati sredstvo dijaloga«. [6]

Svatko može pridonijeti svojim kamenom izgradnji zajedničkog doma. Autentični politički život, koji se temelji na pravu i iskrenom dijalogu među pojedincima, obnavlja se kad postoji uvjerenje da svaka žena, svaki muškarac i svaki naraštaj sadrže u sebi obećanje koje može osloboditi nove relacijske, intelektualne, kulturne i duhovne energije. Takvo povjerenje nikada nije lako postići, jer su ljudski odnosi složeni, pogotovo u naše vrijeme koje je obilježeno ozračjem nepovjerenja iza kojeg se krije strah od drugoga ili tuđinca, tjeskobna zabrinutost za osobne probitke i koje se manifestira, nažalost, također na političkoj razini u stavovima zatvaranja ili oblicima nacionalizma koji dovode u pitanje ono bratstvo koje naš globalizirani svijet tako silno treba. Danas, više no ikada prije, naša društva trebaju mirotvorce koji mogu biti glasnici i autentični svjedoci Boga Oca, koji želi dobro i sreću ljudske obitelji.

6. “Ne” ratu i strategiji straha

Stotinu godina nakon završetka Prvog svjetskog rata, dok se sjećamo mladih ljudi koji su poginuli u tim bitkama i rastrgane civilne populacije, danas smo više no ikad prije naučili strašnu pouku bratoubilačkih ratova: mir se nikada ne može svesti isključivo na ravnotežu između moći i straha. Držati drugoga pod prijetnjom znači svesti ga na predmet i nijekati mu dostojanstvo. Zato još jednom potvrđujemo kako su eskalacija u smislu zastrašivanja kao i nekontrolirano širenje naoružanja suprotni moralnosti i traženju pravoga sklada. Teror koji se provodi nad najranjivijima pridonosi izgonu čitavih populacija koje kreću u potragu za mjestom u kojem će živjeti u miru. Neprihvatljivi su politički diskursi koji teže tome da krivnju za sva zla svale na migrante i oduzmu siromašnima nadu. Potrebno je, naprotiv, ponovno potvrditi da se mir temelji na poštivanju svake osobe, bez obzira na njezin *background*, na poštivanju zakona i općeg dobra, na poštivanju stvorenoga svijeta povjerenog našoj brizi i bogatstva moralnih tradicija baštinjenih od prethodnih naraštaja.

U mislima su nam, usto, poglavito sva ona djeca koja žive u današnjim područjima sukoba i svi oni koji rade na zaštiti njihovih života i njihovih prava. Svako šesto dijete u našem je svijetu pogođeno ratom ili njegovim posljedicama, čak i kad nisu zavojničeni ili držani u zatočeništvu od oružanih skupina. Svjedočanstvo onih koji su zauzeti u zaštiti dostojanstva i poštivanja djece veoma je dragocjeno za budućnost ljudskog roda.

7. Veliki projekt mira

Ovih dana slavimo sedamdesetu obljetnicu Opće deklaracije o ljudskim pravima, koja je usvojena nedugo nakon Drugog svjetskog rata. U tom kontekstu, prisjetimo se i opažanja pape Ivana XXIII.: »Ako se pak u čovjeku budi svijest njegovih prava, nužno je da se u njemu probudi i svijest njegovih dužnosti: tako, tko ima stanovita prava ima u sebi jednako i dužnost tražiti, kao izraz svoga dostojanstva, vlastita prava, a dužnost je ostalih ta prava priznavati i poštovati«. [7]

Mir je, zapravo, plod velikog političkog projekta koji se temelji na međusobnoj odgovornosti i međuovisnosti ljudskih bića. No, to je također izazov s kojim se treba iz dana u dan hvatati u koštac. Mir je obraćenje srca i duše i lako je uočiti tri neraskidivo povezane dimenzije toga mira u čovjekovu srcu i mira u društvu:

- mir sa samim sobom, odbacujući nepopustljivost, srdžbu i nestrpljenje i, kao što je rekao sv. Franje Saleški, biti “malo blaži prema samima sebi” kako bi pokazali “malo blagosti prema drugima”;

- mir s drugima: članom svoje obitelji, prijateljem, strancem, siromahom, patnikom..., odvažno i bez straha se susresti s njim i poslušati što mi ima za reći;

- mir sa čitavim stvorenim svijetom, ponovno otkrivajući veličinu Božjeg dara i dio odgovornosti koju ima svaki od nas kao stanovnik ovoga svijeta, građanin i tvorac budućnosti.

Politika mira, koja dobro poznaje situacije ljudske ranjivosti i preuzima na sebe brigu za njih, uvijek se može nadahnjivati na *Veliča*, himnu koji je Marija, Majka Krista Spasitelja i Kraljica mira, pjevala u ime cijelog čovječanstva: »Od koljena do koljena dobrota je njegova nad onima što se njega boje. Iskaza snagu mišice svoje, rasprši oholice umišljene. Silne zbaci s prijestolja, a uzvisi neznatne. [...] kako obeća ocima našim: spomenuti se dobrote svoje prema Abrahamu i potomstvu njegovu dovijeka« (*Lk* 1, 50-55).

Iz Vatikana, 8. prosinca 2018.

FRANJO

[1] Usp. *Lk* 2, 14: »Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim!«.

[2] Usp. *Le Porche du mystère de la deuxième vertu*, Pariz 1986.

[3] Ap. pismo. *Octogesima adveniens* (14. svibnja 1971.), 46.

[4] Enc. *Caritas in veritate* (29. lipnja 2009), 7.

[5] Usp. Govor na izložbi-skupu “Civitas” iz Padove: “30giorni”, br. 5 iz 2002.

[6] Benedikt XVI., *Govor beninskim vlastima*, Cotonou, 19. studenog 2011.

[7] Enc. *Pacem in terris* (11. travnja 1963.), 24.

II.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

IZJAVA KOMISIJE HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE »IUSTITIA ET PAX«

Odgovornost za postizanje općega dobra, osim pojedinim osobama, pripada prije svega državi jer je skrb za opće dobro razlog postojanja političke vlasti. Cilj društvenoga života jest povijesno ostvarivo opće dobro te, da bi se ono zajamčilo, vlada svake države ima specifičnu zadaću s pravdom usklađivati različite pojedinačne interese. Ispravno pomirenje partikularnih dobara skupina i pojedinaca stoga je jedna od najosjetljivijih zadaća javne vlasti. Ona mora jamčiti uređen i pravedan život zajednice, ne stavljajući se na mjesto slobodnoga djelovanja pojedinaca i skupina, nego ga mora usmjeravati prema ostvarenju općega dobra, u poštivanju i zaštiti neovisnosti individualnih i društvenih subjekata. Politička vlast sredstvo je koordinacije i usmjerenja po kojem se moraju ravnati pojedinci i posrednička tijela težeći prema poretku čiji će odnosi, ustanove i procedure biti u službi cjelovita ljudskoga rasta. Da bi to ostvarila, vlast mora objavljivati pravedne zakone, to jest zakone u skladu s dostojanstvom ljudske osobe.[1] Na tragu tih smjernica socijalnoga nauka Crkve Komisija HBK-a »Iustitia et pax« želi ovom izjavom progovoriti o pravnoj, a onda i o radnoj i socijalnoj (ne)sigurnosti u hrvatskom društvu, s namjerom da se svi zajedno zauzmemo u izgradnji što učinkovitije pravne države.

1. Država u službi građana. Građani Republike Hrvatske odabrali su živjeti u republici (lat. *res publica* – javna stvar) i s pravom očekuju da država i stvarno, a ne samo deklarativno, djeluje u javnom interesu. Država je vezana mandatom koji je dobila od građana jer su joj oni, kroz ustavni poredak, ustupili dio svoga suvereniteta. To se ne odnosi na pojedine vlade, nego na državu kao kontinuitet i okvir za ostvarivanje prava čovjeka. Stoga država mora težiti potpunoj učinkovitosti i rukovoditi se isključivo općim ili zajedničkim dobrom. Oni koji vode državu moraju biti u službi svih građana i skrbiti se o njihovim različitim potrebama, uključujući i jednu od temeljnih ljudskih potreba – onom za sigurnošću.

Svjedoci smo, nažalost, obrnuta procesa, koji kao da sugerira da su građani u službi države, a ne obratno. Takav sustav vladavine udaljava se od svoje izvorne biti. Naime, sustav u kojem politika prestaje biti idealom služenja općemu dobru i postaje sredstvo za podilaženje partikularnim interesima ima niz negativnih posljedica. Među tim negativnim posljedicama disfunkcionalne države svakako je najvažnija nesigurnost građana, a ogleda se na više razina, od kojih su tri ključne i međusobno usko povezane: pravna, radna i socijalna.

2. Pravna sigurnost. Ostvarivanje pune radne i socijalne sigurnosti nije moguće bez stvaranja i provedbe odgovarajućega pravnoga okvira. Ustavni poredak jamči pravo na jednakost svih pred zakonom i sadrži niz drugih jamstava nužnih za ostvarivanje ideala vladavine prava (poštivanje prava vlasništva, osobne slobode, sigurnosti i dostojanstva, zabranu diskriminacije, pravo na slobodu mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti itd.). Preduvjet ostvarivanja pravne sigurnosti, koja je u samim korijenima pravne države utemeljene na vladavini prava, jest istinska trodioba vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu. Svaka od tih vlasti mora djelovati neovisno o drugima, ali se istodobno mora ostvarivati optimalan sustav uravnotežene vladavine tzv. sustavom kočnica i ravnoteža tako da je svaka od vlasti ujedno odgovorna drugim vlastima, ali i građanima. Neovisnost vlast mora i može ostvarivati isključivo odgovornošću prema samoj sebi i prema drugima. Takav bi trebao biti idealan pravni okvir koji bi u suvremenom društvu, u najvećoj mogućoj mjeri, jamčio čovjeku sigurnost i njegovo ljudsko dostojanstvo.

Promatrajući našu stvarnost iz te perspektive, istinska trodioba vlasti, kao isključivo jamstvo različitih oblika sigurnosti građana, u Republici Hrvatskoj još nije na razini na kojoj bi trebala biti. Zakonodavac intervenira u pravni poredak, pa i onda kad to nije apsolutno nužno. Učestale izmjene zakona koji reguliraju temeljna ljudska prava također dovode u pitanje pravnu sigurnost. Pretjerano pouzdanje da je promjena zakonodavstva početak i kraj svakoga reformskoga i/ili kvazireformskoga stremljenja dovodi do pravnoga kaosa zbog neusklađenosti ili čak izravne suprotnosti pojedinih dijelova pravnoga sustava.

S druge strane, nerijetko su zakoni lišeni elementarne pravednosti, a kada se zakonodavac i poziva na pravednost, populistički zanemaruje temeljna pravna načela na kojima se izgrađuje pravna sigurnost (npr. zabrana retroaktivnosti). Stoga je teško oteti se dojmu da su brojni zakoni doneseni ne radi ostvarivanja općega dobra, nego radi partikularnih interesa pojedinih profesionalnih ili inih skupina. Nadalje, zakonodavac često zanemaruje i načelo razmjernosti. U državi vladavine prava nije opravdano da lakše povrede zakona budu

strože sankcionirane od težih. Nije pravedno, a ni u skladu s načelom razmjernosti, ovršiti imovinu zbog manjega duga, uz istodobno toleriranje i davanje poreznih i inih povlastica velikim dužnicima.

Pravnoj nesigurnosti pridonosi i sudbena vlast dugotrajnim sudskim postupcima i neujednačenom sudskom praksom. To dovodi i do brojnih postupaka protiv Republike Hrvatske pred europskim sudovima i obvezom plaćanja naknada tužiteljima na teret državnoga proračuna, odnosno, naposljetku, poreznih obveznika. Pravnu sigurnost nerijetko izravno ugrožava i izvršna vlast uplitanjem u sudske postupke (osobito kada je riječ o tajnim postupcima, npr. o izvidima koji se provode prije pokretanja kaznenoga postupka), utjecajem na personalnu politiku u pravosuđu, kao i na sudbenu vlast u cjelini, osobito na lokalnoj razini.

Pravnu sigurnost na osobit način ugrožava odavanje tajnih informacija tijekom izvida u kaznenim predmetima. Povreda tajnosti postupka kazneno je djelo pa se postavlja pitanje prevencije, ali i kažnjavanja počinitelja koje redovito izostaje. Konstatacija da prevelik broj ljudi u sustavu zna za tajne informacije ne može biti opravdanje za njihovo odavanje i objavljivanje. Nije dovoljno zadovoljiti se općenitim izjavama osude i optužbe. Nužno je potrebno sprječavati „umreženost korupcije“, a svaki sudionik treba učiniti svoj dio, bilo da se radi o političarima, policiji, državnom odvjetništvu, sudovima, odvjetništvu ili medijima.

3. Radna i socijalna sigurnost. Hrvatski Ustav jamči pravo svakomu na rad i slobodu rada (članak 55.). Svaki zaposlenik ima pravo na zaradu kojom može osigurati sebi i obitelji slobodan i dostojan život. Svaki zaposlenik ima pravo na tjedni odmor i plaćeni godišnji odmor i ta prava mu se ne mogu oduzeti (članak 56.). Na radnu sigurnost nadovezuje se i socijalna sigurnost u skladu s jamstvima socijalne države (članak 1., članci 57.-59.). To se odnosi i na mogućnost građana da od svoga rada žive dostojno čovjeka i na održivost sustava međugeneracijske solidarnosti te osiguravanja skrbi za potrebite.

U Hrvatskoj je previše primjera koji sugeriraju sustavne razmjere nepoštivanja prava na rad i slobode rada i koji svjedoče o kršenju dostojanstva čovjeka radnika. Stopa nezaposlenosti izrazito je visoka, a i oni koji rade u najvećem broju slučajeva imaju primanja nedostatna za životni standard dostojan čovjeka. Sigurnost radnih mjesta, ponajprije u privatnom i tzv. realnom sektoru, ugrožena je zbog neodgovornosti poslodavaca, raširenoga mentaliteta grabežljivoga (predatorskoga) kapitalizma i neodgovarajuće zaštite prava radnika. Sindikati, koji bi se trebali učinkovito skrbiti za prava radnika, zbog razjedinjenosti i rascjepkanosti gube u hrvatskom društvu svoju prijeko potrebnu ulogu istinskih boraca za prava radnika i rada. Među građanima prevladava percepcija da zbog određenih interesa, više ili manje prikriveno, pristaju na kompromise s političkim elitama, na štetu prava i interesa radnika. Ovomu vremenu i hrvatskomu društvu trebaju snažne sindikalne organizacije koje će biti kadre boriti se s nemilosrdnim i nepravednim oblicima stjecanja kapitala koji ide na štetu radnika i rada. Kritiku zaslužuje i porezni sustav koji demotivira rad – proizvodni, administrativni, kreativni. Veća porezna opterećenja za one koji rade i zarađuju više potiču niz negativnih trendova, uključujući i iseljavanje visokoobrazovanih kadrova. S druge strane, tako prikupljeni proračunski prihodi nisu usmjereni ponajprije prema javnim uslugama i politikama, kao i stvaranju novih vrijednosti, nego u velikoj mjeri služe održavanju velikoga i slabo učinkovitoga i, još uvijek, nereformiranoga aparata javne i državne uprave. Sve navedeno onemogućava potpuno ostvarenje čovjeka kao subjekta koji živi od svoga rada i istodobno koči razvitak kreativnih potencijala nužnih za opći i održivi društveni razvitak. To utječe i na ugrožavanje sustava socijalne sigurnosti. Koncept međugeneracijske solidarnosti zbog nepovoljne je demografske situacije, iseljavanja i nenamjenskoga (pa i netransparentnoga) trošenja novca iz mirovinskih fondova u ozbiljnoj krizi, kojoj se ne nazire rješenje ni u najavljenom mirovinskoj reformi.

Želimo stoga napomenuti, osobito u dimenziji Novoga saveza Boga i čovjeka, da rad nije samo u funkciji biološkoga održanja obitelji. Radnik, naime, nije tek fizički hranitelj onih o kojima je dužan skrbiti se, nego, poput sv. Josipa, u živote članova svoje obitelji unosi i duhovnu dimenziju života čovjeka prema božanskom naumu i planu. Upravo je zbog toga papa Pio XII., uvodeći blagdan sv. Josipa Radnika u katolički kalendar, naglasio važnost rada kao kategorije socijalnoga, ali i vjerskoga samopotvrđivanja dostojanstva čovjeka i njegova neraskidivoga saveza s Bogom.

4. Poziv Komisije. Povijest i iskustvo uči nas da je apsolutna sigurnost iluzija. Svijet u kojem živimo bremenit je rizicima i izazovima te se ni od jedne vlasti ne može očekivati potpuno isključenje življenja u granicama rizika. Međutim, prioritet svake razumne vlasti mora biti smanjivanje razine nesigurnosti, čak i one potencijalne, na što manju mjeru, osobito u područjima obiteljskoga, gospodarskoga i društvenoga života, jer ona ponajviše utječe na svakodnevni život građana. Naime, sigurnost sama po sebi nije svrha, nego temeljni uvjet za potpuno ostvarenje čovjekove slobode, kako u radnom i socijalnom tako i u obiteljskom i vjerskom području života. Nesigurnost je u tom smislu predvorje neslobode jer potiče različite oblike ovisnosti, podaništva i frustracije.

U tom kontekstu pravna, radna i socijalna nesigurnost pridonosi zabrinjavajućoj pojavi masovnog iseljavanja, a to dovodi i do deficita kadrova različitih profila, nužnih za funkcioniranje djelatnosti u primarnom, sekundarnom i tercijarnom sektoru, kao i nepovjerenja u institucije sustava. Socijalni nauk Crkve jasno naglašava da »poštivanje načela supsidijarnosti mora nagnati javne vlasti na traženje povoljnih uvjeta za razvoj sposobnosti individualnih inicijativa, samostalnosti i osobnih odgovornosti građana, suzdržavajući se od svake intervencije koja bi mogla predstavljati neprilično uvjetovanje poduzetničkih snaga«.[2] Naime, gospodarsko djelovanje, nadasve u kontekstu slobodnoga tržišta, ne može se obavljati u institucionalnoj, pravnoj i političkoj praznini te, da bi ispunila svoju zadaću, »država mora izraditi prikladno zakonodavstvo, ali također oprezno usmjeravati ekonomske i socijalne politike, tako da nikada ne postane manipulator u raznim tržišnim djelovanjima«.[3] čije odvijanje mora ostati slobodno od nadstrukture i autoritarnih prisila.

Oni koji vode državu, koja je u svom nastajanju izgrađena na višestoljetnim težnjama hrvatskoga naroda i njegovu jedinstvu i solidarnosti tijekom Domovinskoga rata, i u čije je temelje ugrađena žrtva svih hrvatskih branitelja, pozvani su stoga, snagom mandata i povjerenja koje su dobili od građana, bez odgađanja, aktivno djelovati radi zaustavljanja negativnih trendova prouzročenih nedosljednošću u provedbi Ustava i zakona. To se osobito osjeća u provedbi selektivne pravednosti, posebice u neprocesuiranju i nekažnjavanju ratnih zločina počinjenih tijekom Domovinskog rata. A da ne spominjemo dugogodišnju nezainteresiranost za procesuiranje odgovornih za nezastarive zločine protiv čovječnosti počinjene tijekom i nakon Drugoga svjetskoga rata. Osim toga, zbog javnoga interesa i promicanja općega dobra, od osobite je važnosti i suzbijati klijentizam i korupciju na svim razinama funkcioniranja države, od lokalne razine do središnje državne vlasti.

Stoga Komisija, u skladu sa svojim poslanjem promicanja »pravde i mira« na temeljima socijalnoga nauka Katoličke Crkve, poziva sve odgovorne u zakonodavnoj, izvršnoj i sudbenoj vlasti da svojim aktivnim postupanjem pridonese otklanjanju naznačenih pravnih, radnih i sigurnosnih problema, o kojima se govori u Izjavi. Svima je, naime, u interesu učinkovita pravna država, poštivanje trodiobe vlasti i ustavnih prava građana. Jer, samo na taj način može se postići opće ili zajedničko dobro te ostvarivati pravna, radna i socijalna sigurnost koja će, u suvremenom hrvatskom društvu, svakomu čovjeku i obitelji jamčiti dostojan, pravedan i siguran život.

U Zagrebu, 24. listopada 2018.

+ Đuro Hranić,
nadbiskup đakovačko-osječki
predsjednik Komisije HBK-a
»Iustitia et pax«

SVETI NIKOLA ZNAK PROVIDNOSTI I UČITELJ DOBROTE

Poruka pomorcima i ribarima o blagdanu sv. Nikole 2018.

Draga braćo i sestre u vjeri Kristovoj!

Dragi pomorci i ribari!

Ploviti morem, ribariti, bordižati zahtijeva znanje i odvažnost, vještine i snalažljivost. Upravljanje brodom ili loviti ribu oduvijek je bio zanat, posao kojim se uzdržavala obitelj i privređivalo za život. Borilo se s morem i protivnim vjetrovima, izlazilo na kraj s najrazličitijim neprilikama i poteškoćama. Katkada je to slab ulov, prazne mreže, ponekad novi propisi i uvjeti kompanija za koje se ribari ili plovi. Nevolje doista mogu doći sa svih strana od nevere do gusara, od kvara na opremi do susreta s unesrećenima kojima treba pomoći. More uvijek predstavlja neizvjesnost i izazov s kojim se treba suočiti i nositi. Zvanje pomoraca i ribara stalno se susreće s providnošću. „Bit će kako dragi Bog da!“ puno se puta čulo iz usta onih što od mora žive. More je slika životne borbe koju treba prevladati, izdržati s pouzdanjem i sretno u luku stići. Nepisano je pravilo da su na moru svi upućeni jedni na druge jer svakome može zatrebati pomoć. Solidarnost mornara sastavni je dio njihova zvanja. To se jednostavno podrazumijeva.

Sv. Nikola, zaštitnik pomoraca i ribara, kojemu su na tolikim puntama podignute kapelice i u gradovima velebne crkve, znak je providnosti i učitelj dobrote. Zname pobožne predaje o svetom Nikoli uvijek ističu kako je skrovito pomagao u nevolji, ispravljao nepravde, priskakao u pomoć najslabijima na svaki mogući način. Za svog života uvijek je drugima dobro činio, svojim darovima siromašne spašavao i zato je postao djeci omiljeni svetac koji darove donosi. Živio je da druge usreći, spriječi od pogibelji, izbavi od straha i nevolju na dobro okrene.

Zapravo svojim životom pokazivao je da se može živjeti drugačije, sretnije i ljepše kad se živi za druge. Postao je svjedokom Božje ljubavi za čovjeka, znakom Božje providnosti, Božjeg djelovanja po Isusu Kristu spasitelju čovječanstva.

Toliki pomorci svjedoče da su se u olujama utjecali u njegov zagovor. Mnogi uslišani i spašeni poslije su donosili u crkve svijeće ili druge zavjetne darove u znak zahvalnosti što su bili spašeni. Po zagovoru svetog Nikole prošli su kroz oluju, uspjeli u ribarenju, sretno se svojima vratili.

Svjedoče mnogi mornari koliko se bili sretni i ispunjeni radošću kad su na moru spašavali brodolomce pa tako i sami postali produžena ruka svetog Nikole, a zapravo znak pomoći s Neba.

Bog sve može okrenuti na dobro. Upravo tome je sveti Nikola tako vjerna slika i znak. Nikola nas uči pouzdati se u Boga, Bogu vjerovati i kad je teško, opasno, neizvjesno, ali i kad nam ide, kad smo uspješni. Sveti Nikola uči nas dobro činiti drugima i postati znak Božje ljubavi i dobrote koja svijet čini ljepšim, zapravo onakvim kakvoga je dobar Bog htio i u evanđelju obznanio.

Pomorci i ribari po svom pozivu života na moru upućeni su jedni na druge. Na pučini mora nije lako biti sam, ali kad je druga lađa u blizini, već je lakše, mirnije i drugačije.

Poželim i molimo za naše ribare i pomorce da im sveti Nikola bude uvijek ta druga lađa, taj brod koji ulijeva sigurnost i pouzdanje da ih po njegovom zagovoru uvijek prati Božja providnost na svim morima i u svim vjetrovima kroz koje moraju bordižati. Neka im ulijeva hrabrost u sklopljene ruke na molitvu i uči dobroti života za druge, za najmilije.

Čestitam vam dan svetoga Nikole i želim vam blagoslovljenu plovidbu morima. Neka sve vas i vaše najmilije na tome putovanju prati nebeska zaštita Svemogućeg Boga i moćni zagovor svetog Nikole.

U Šibeniku, 3. prosinca 2018.

+ Tomislav Rogić, šibenski biskup
Predsjednik Odbora HBK za pastoral
pomoraca

PODIJELI S ONIM KOJI NEMA

Poruka za Nedjelju Caritasa

Gubimo sposobnost za radost susreta s Bogom, ali i s drugim ljudima. Ne razlikujemo ono što nam je potrebno za život od onoga što je predmet naših želja, a sve to neprestano poticani površnošću i blještavilom raznoraznih trendova koje je zapravo nemoguće pratiti. Tako rastrgani u sebi, trošimo se, iscrpljujemo i postajemo ravnodušni prema Bogu, sebi, drugima. A naša srca vane za smislom, za susretom, za milosnim prihvaćanjem, za susretom s Bogom i drugim ljudima!

Draga braćo i sestre!

Treća nedjelja došašća, tzv. Radosna nedjelja u liturgiji Crkve, posvećena je, odlukom hrvatskih biskupa, djelotvornoj ljubavi – Caritasu. Stoga danas na poseban način svoje misli i djela posvećujemo potrebitima u našim obiteljima, u našim župnim zajednicama, u Domovini, u svijetu. Materijalni darovi koje danas prikupimo bit će usmjereni obespravljenim i socijalno ugroženim pojedincima i obiteljima kojima Crkva pomaže kroz mrežu župnih, biskupijskih i nacionalnog Caritasa. Kao i svake nedjelje dat ćemo i svoj duhovni dar i prilog moleći za one koji nemaju, za sve one koji nas trebaju.

Ove nedjelje prisjetit ćemo se i jubileja povodom 25 godina djelovanja nacionalnoga, središnjeg Caritasa pod imenom Hrvatski Caritas.

U godinama Domovinskog rata Caritas je pomagao zaštititi izbjeglice i prognanike, a pri tome je zajedno s našom mladom državom skrbio za oko 800 000 ljudi, osiguravajući im hranu i smještaj, liječničku pomoć, brinući se za djecu koja su ostala bez roditelja. Tijekom poratnih godina sudjelovao je u obnovi i povratku na ruševne ostatke djedovine, osobito u Slavoniji, Posavini, Lici i Dalmatinskoj zagori. U posljednja dva desetljeća uključuje se u organizirane oblike institucionalne skrbi za beskućnike, napuštene i bolesne starije osobe, osobe s mentalnim i tjelesnim oštećenjima, pomaganje stradalima od prirodnih nepogoda, sukoba, ratova u cijelom svijetu, zagovaranje prava obespravljenih i ugroženih i ekološke teme itd.

Caritas, od župnog, u kojem su angažirani brojni vjernici laici, preko biskupijskog, s njegovim institucionalnim i drugim organiziranim načinima pomaganja, sve do nacionalnog Caritasa, ozbiljuje uvjete za radost i susret te „...poput Isusa s učenicima, prihvaćamo u svakodnevnom druženju radosti i boli ljudi, pružajući im ‘toplinu srcu’, i s nježnošću brinemo za umorne, slabe, kako bi naše zajedničko ovozemaljsko putovanje imalo u Kristu svjetlo i smisao“ (usp. Okružnica posvećenim muškarcima i ženama, Iz učiteljstva pape Franje 2014. godine).

Svjesni smo, drage sestre i braćo, da živimo u vremenima duboke i teške krize, prije svega duhovne i one moralne. Dinamika promjena kojima upravljaju interesi različitih skupina moći, od financijskih, preko industrijskih, tehnoloških itd., čovjeka i njegovu svakodnevnicu zarobljavaju u vrtlog skučenosti života u kojima gubimo sposobnost osjetiti da nas Bog ljubi, da smo mu važni, da za njega nismo samo broj. Gubimo sposobnost za radost susreta s Bogom, ali i s drugim ljudima. Ne razlikujemo ono što nam je potrebno za život od onoga što je predmet naših želja, a sve to neprestano poticani površnošću i blještavilom raznoraznih trendova koje je zapravo nemoguće pratiti. Tako rastrgani u sebi, trošimo se, iscrpljujemo i postajemo ravnodušni prema Bogu, sebi, drugima. A naša srca vane za smislom, za susretom, za milosnim prihvaćanjem, za susretom s Bogom i drugim ljudima!

Da bi se obraćenje srca moglo dogoditi, zapitajmo se svi zajedno: obraćamo li mi u našem svakodnevnom životu pažnju na ljude oko sebe, u našoj zajednici? Primjećujemo li starije i siromašne u našoj sredini? Primjećujemo li obespravljene i ožalošćene? Primjećujemo li one koji pate u tišini i skrovitosti svoga srca? Ako ih primjećujemo, ako se i sami osjećamo povrijeđeno i onemogućeno da dostojanstveno živimo, radimo, odgajamo djecu, gradimo društvo solidarnosti, sljedeći je korak zapitati se: što činim po tom pitanju? Jer, naša

je vjera bez djela mrtva, kako nas poučava sveti Jakov u svojoj poslanici (usp. Jak 2, 26)! Osjetljivošću na patnje i činjenjem dobra najkonkretnije živimo djelotvornu ljubav (caritas). Kršćanska zajednica, zajednica cijeloga jednog naroda, bez diakonije (služenja) postaje isprazna.

Snagom malih djela ljubavi svi mi imamo mogućnost i moć biti „mali Samarijanci“, te svaki u svojoj zajednici doprinijeti izgradnji boljeg i pravednijeg svijeta i vratiti ljudsko dostojanstvo i vjeru svima koji su uslijed poteškoća pognuli glave i prepustili se žalosti.

Bog je Ljubav koja nas poziva na promjenu, na svetost. Možda nećemo činiti čuda, ali možemo učiniti mnogošto drugo – biti ponizni, skromni, imati srce za bližnje – baš kao što je to Isus činio. Ići putem svetosti, u današnjem svijetu, ne znači nešto zastarjelo, ne znači izolaciju, već znači životno opredjeljenje, predanost odnosu saveza s Bogom. Nastojati oko osobne svetosti čuva nas od licemjerja „prigodnog“ ili „samo nedjeljnog kršćanina“. Ustrajati na putu svetosti kroz djela konkretne ljubavi prema bližnjima u potrebi, kroz Caritas, jedan je od načina svjedočenja Ljubavi u svakodnevnim zauzetostima. Na to nas upozorava i papa Franjo u ovogodišnjoj pobudnici „Radujte se i kličite“: „Ne možemo podržavati ideal svetosti koji ignorira nepravdu u svijetu gdje neki banče, bezumno troše i žive samo za najnoviju potrošačku robu, čak i dok ih drugi promatraju izdaleka, živeći cijeli svoj život u krajnjoj bijedi. Život je pak svetosti usko povezan sa životom milosrđa, ključem neba. Prema tome, svetac je onaj koji zna biti dirnut i pokrenuti se kako bi pomagao nevoljnima i zaliječio jade. Svetac je onaj koji je, između ostaloga, u ubrzanom i agresivnom svijetu sposoban živjeti radosno i sa smislom za humor“.

Draga braćo i sestre, dok radosno iščekujemo rođenje Spasitelja, nastojmo tu svetost svakodnevno živjeti konkretnim djelima ljubavi, kroz Caritas. Budimo jedni drugima oslonac i podrška, darujmo se jedni drugima jer jedino tako možemo rasti u vjeri i kao pojedinci i kao zajednica.

Neka vas Duh Božji vodi u služenju bližnjima, Crkvi i svome narodu, na slavu svemogućega Boga i dobro svih ljudi!

U Varaždinu 4. listopada 2018., na blagdan sv. Franje Asiškog

† Josip Mrzljak, biskup varaždinski,
predsjednik Hrvatskog Caritasa

III.
POREČKA I PULSKA BISKUPIJA

PASTORALNI PLAN POREČKE I PULSKE BISKUPIJE

(za razdoblje od studenoga 2018. do studenoga 2019. godine)

Pastoralni plan i program Porečke i Pulske biskupije, koji obuhvaća razdoblje od studenog 2018. do studenog 2019. godine, u središte svoga promišljanja i djelovanja stavlja Dan Gospodnji, nedjelju kao spomen Isusovog uskrsnuća. Katekizam Katoličke Crkve napominje „Svetkovanje nedjelje ostvaruje čudoredni propis koji je po naravi upisan u čovjekovo srce tj. Bogu iskazivati vanjsko, vidljivo, javno i redovito štovanje u spomen njegove dobrohotnosti prema ljudima“ (KKC 2176 u br. 90).

Drugi Vatikanski koncil u konstituciji „Sacrosanctum concilium“ svjedoči: „Crkva svetkuje vazmeno otajstvo svakog osmog dana koji se s pravom naziva Danom Gospodnjim ili nedjeljom. To biva prema apostolskoj predaji koja potječe od samoga dana uskrsnuća Kristova“.(SC 106) .

Danas se osobito osjeća potreba obnavljanja svijesti o važnosti Dana Gospodnjeg. Pastoralno iskustvo i praksa u našim župnim zajednicama govori nam o nedovoljnom i površnom poznavanju i vrednovanju Dana Gospodnjeg, ali i nedovoljnoj svijesti o nedjeljnoj euharistiji koja je vrhunac cjelokupnog kršćanskog života kako naših zajednica tako i svakog pojedinog člana Crkve. O razvijanju svijesti o važnosti Dana Gospodnjeg posebnu ulogu imaju obitelji, jer kako svjedoči Sveti otac Papa Ivan Pavao II.: „Budućnost čovječanstva ovisi o obitelji“. Pastoralni plan želi ovom temom oživjeti i sve naše „župne obitelji“ kako bi upravo slavljenjem nedjelje i nedjeljne euharistije crpile životnu snagu za rast u vjeri, stoga ćemo o toj temi nastojati progovoriti svim dobnim skupinama.

Liturgijske grupe, obnovljene, trebale bi doprinijeti tome da liturgijska slavlja privlače i zrače novim sjajem kako bi svi u njima našli svoje mjesto, a posebno mladi i djeca. Ovaj pastoralni plan želi okupiti sve pastoralne djelatnike, svećenike, vjeroučitelje, animatore, vjernike laike da svatko u svom poslanju doprinesu dubljem življenju Dana Gospodnjeg i nedjeljne euharistije. Veoma je važno da se u tom cilju prepoznaju sve zajednice koje djeluju u našoj biskupiji kako bi Dan Gospodnji doista bio dan radosne nade, djelotvorne vjere i istinskog zajedništva svih članova mjesne Crkve.

Prijedlozi pastoralnih aktivnosti na biskupijskoj razini

- Na planu naše mjesne Crkve i ove su godine predviđeni već uobičajeni susreti svećenika u Pazinu. Okvirna tema susreta bit će „Svećenik i dan Gospodnji“.

Predloženi datumi su:

- 19. studenoga 2018. plenum svećenika,
- 20. svibnja 2019. predavanje pod naslovom „Nedjelja u pastoralu i liturgiji Crkve“, održat će izv. prof. dr. sc. Ivica Žižić,
- 21. listopada 2019. predavanje pod naslovom „Euharistija počelo i plan poslanja“ održat će izv. prof. dr. sc. Ante Crnčević
- 18. studenog 2019. održati će se plenum svećenika naše biskupije

- Duhovne obnove za svećenike održat će se:
 - 26. studenog 2018. uoči Došašća i nove crkvene godine,
 - 11. ožujka 2019., na početku Korizme, u Pazinu. Istoga dana slavit će se i sveta misa za sve žrtve totalitarnih režima u župnoj crkvi u Pićnu.
- Duhovne vježbe za svećenike održati će se od 15. do 17. srpnja u Pazinu.
- Susreti pjevačkih zborova na području biskupije održat će se u mjesecu studenom. To je prigoda da se pjevačima, zborovođama i orguljašima progovori o važnosti i značaju crkvenog pjevanja u liturgiji, osobito na nedjeljnoj euharistiji.
- 18. studenog 2018. Caritas Porečke i Pulske biskupije organizira susret za svoje djelatnike u Pazinu.

- 24. studenog 2018., uoči blagdana Krista kralja, održat će se svečanost đakonskog ređenja u pulskoj katedrali.
- Pazinski kolegij ove školske godine obilježava 25. godišnjicu postojanja.

Tim povodom, 1. prosinca 2018. u sportskoj dvorani Pazinskog kolegija održati će se već tradicionalni Caritasov adventski koncert, gdje će se progovoriti i o važnoj ulozi osnivača Pazinskog kolegija, uglednog svećenika i crkvenog djelatnika mons. Antuna Heka. Ujedno će se i ovom prigodom dodijeliti i potvrde o stipendijama učenicima i studentima koje dodjeljuje naša biskupija.

- Katehetski ured organizira susrete za vjeroučitelje na kojima također dominiraju teme koje predlaže ovaj Pastoralni plan. Susreti će se održati 1. prosinca 2018., početkom Došašća i 9. ožujka 2019. na početku korizmenog vremena.
- Ured za obitelj sukladno planu naše biskupije, u radu s obiteljima prigodno obilježavat će dane kao što su Dan života 3. veljače, Svjetski dan braka 10. veljače te tradicionalni, jesenski obiteljski susret u listopadu.

○ Moguće teme susreta:

1. Suvremena obitelj i nedjelja
2. Nedjeljno obiteljsko zajedništvo
3. Prisutnost kršćanske obitelji na nedjeljnoj euharistiji
4. Važnost obitelji u pripremi i slavlju sakramenata djece i mladih

- U siječnju 2019. od 14. do 18. održat će se i pohodi župnika ordinarijatu prema već uhodanom rasporedu.
- Susreti za župne animatore održat će se 9., 16., i 30. ožujka 2019. Ove godine iznimno je bitno progovoriti o važnosti liturgijskih skupina, o ulozi pjevača i pjevačkih grupa, čitača, ministranata... Bilo bi korisno što više novih animatora uključiti na ove susrete koji se već godinama održavaju tijekom korizme u Pazinu.
- Liturgijsko vijeće naše biskupije ove pastoralne godine organizira hodočašće za pjevače 2. ožujka 2019. u Padovu.
- U korizmenom vremenu, u subotu 23. ožujka 2019. predviđena je duhovna obnova za djelatnike Caritasa, vjeroučitelje, župne animatore, članove župnih vijeća i pjevače u dvorani Pazinskog kolegija.
- Korizmeno hodočašće u katedrali održat će se 24. ožujka 2019. u Poreču, 31. ožujka 2019. u Puli. Ove prigode dobro je iskoristiti za što bolju duhovnu pripremu naših vjernika za vazmeno slavlje.
- Vijeće za mlade i duhovna zvanja organizira duhovnu obnovu za mlade 10. ožujka 2019. u crkvi i samostanu sv. Franje u Puli s početkom u 16.00 sati.
Tema susreta bit će „Mladi i dan Gospodnji“, a obnovu vodi vlč. Domagoj Matošević. Vijeće također organizira i tradicionalni Križni put mladih u Gračišće 6. travnja 2019. s početkom u 10.00 sati.
- Molitveno bdijenje za duhovna zvanja održat će se u Svetvinčentu 10. svibnja 2019. u petak prije IV. vazmene nedjelje, nedjelje Dobroga pastira.
- Duhovsko bdijenje, uoči blagdana Duhova, bit će u Rovinju i Puli 8. lipnja 2019. godine.
- Hodočašće i susret ministranata iz cijele biskupije održat će se 17. lipnja 2019. Ove godine Vijeće planira hodočašće u Ludbreg i Varaždin.
- Svećeničko ređenje u pulskoj katedrali bit će 8. lipnja 2019. Uz zahvalu Bogu na daru novih svećenika dobro je uključiti što više djece i mladih kako bi mogli doživjeti ljepotu svećeničkog poziva i slavljia ređenja.
- Dana 25. lipnja 2019. u Gospiću se organizira Metropolijski susret svećenika.
- Veoma važan dan za našu Porečku i Pulsku biskupiju je 24. kolovoza 2019. – Spomendan mučeničke smrti bl. Miroslava Bulešića. To je važna prigoda da se cijela mjesna Crkva okupi na mjestima od posebnog značenja za njegov život i smrt u Svetvinčentu i Lanišću. Za naše vjernike, a posebno krizmanike može biti vrlo korisno organizirati hodočašća, tijekom cijele godine na mjesta koja su vezana za Bulešićev život. Blaženi Miroslav nam uvijek može biti dobar primjer prave i odgovorne vjere.

- U svrhu pripreme na novu školsku i vjeronaučnu godinu održat će se u Pazinu 29. kolovoza 2019. Katehetski dan za sve pastoralne djelatnike i sve koji sudjeluju u katehezi djece i mladih.
 - I ove godine naša biskupija organizira biskupijsko hodočašće na Trsat u subotu prije blagdana Male Gospe 7. rujna 2019.
 - 11. rujna 2019. spomenut ćemo se dana mučeništva bl. Francesca Bonifacia prigodom 73. obljetnice njegove smrti.
 - Svjetski Misijski dan slavi se ove godine 20. listopada, a to je prigoda da se u svim našim zajednicama potiče i razvija misijski duh te stvara ozračje molitve za potrebe misija i misionara širom svijeta.
 - Posebno je važno staviti naglasak na svečanosti važne za cijelu našu biskupiju;
 - Blagdan sv. Tome, zaštitnika Pulske biskupije, 3. srpnja 2019.
 - Blagdan sv. Mavra, zaštitnika Porečke biskupije 21. studenog 2019.
- To je prigoda da poticajem i pozivom svih vjernika doprinesemo zajedništvu naše Porečke i Pulske biskupije.

Prijedlozi pastoralnih aktivnosti na dekanatskoj razini

- Dekanati imaju posebnu važnost za pastoralno djelovanje u našoj biskupiji. U tom okviru djelovanja i aktivnosti promiče se zajedništvo među našim župama te se stvara prigoda da se u pastoralne aktivnosti uključe sve župne zajednice.
- I ove godine planiramo održavanje redovitih rekolekcija, mjesečnih susreta svećenika u dekanatima. U duhovnom dijelu rekolekcija promišljat ćemo po predloženim temama iz duhovnih dnevnika bl. Miroslava Bulešića i Francesca Bonifacija te pratiti tijek crkvene godine. U pastoralnom dijelu rekolekcija obrađivat ćemo teme po predloženom rasporedu:
 - 3. prosinca 2018. promišljat ćemo na temu blagoslova s posebnim osvrtom na blagoslov obitelji,
 - 4. veljače 2019. tema će biti „Liturgijska godina“,
 - 4. ožujka 2019. razmišljat ćemo na temu „Daljnja i bliža priprema euharistijskog slavlja“.
 - 1. travnja 2019. predložena pastoralna tema za rekolekciju je „Liturgijsko slavlje Velikog tjedna“.
 - 6. svibnja 2019. u vremenu kada se u našim župama održavaju slavlja primanja sakramenata razmišljat ćemo o temi „Slavlje sakramenata u sklopu euharistijskog slavlja“.
 - veoma važna tema ove pastoralne godine je tumačenje Božje riječi, homilija, propovijed poglavito u nedjeljnim i blagdanskim euharistijskim slavljinama. O toj temi promišljat ćemo na rekolekciji 3. lipnja 2019. godine.
 - 3. rujna 2019. tema će biti „Umijeće liturgijskog slavlja“
 - 7. listopada 2019. godine raspravljat ćemo o sakramentalima
 - 4. studenog 2019. godine završit ćemo ovogodišnje rekolekcije temom „Pučke pobožnosti“ .
- Teme ovog Pastoralnog plana mogu biti korisne na tribinama, predavanjima i tematskim susretima koji bi se mogli organizirati na planu dekanata.

Teme mogu biti slijedeće:

- Povijesni aspekt nedjelje, Dana Gospodnjeg
 - Dan Gospodnji u izgradnji zajedništva župne zajednice
 - Značaj nedjeljne euharistije za život zajednice
 - Društveni aspekt Dana Gospodnjeg – neradna nedjelja
- Bilo bi izuzetno korisno ove godine organizirati razne međužupne susrete na planu dekanata. To bi mogli biti susreti čitača, pjevača, voditelja zborova i orguljaša. Ovdje bi svoje mjesto mogli pronaći svi

koji doprinose ljepšem liturgijskom slavlju, neovisno o veličini župe. Na planu dekanata bilo bi dobro organizirati najmanje dva susreta ministranata - u jesen i proljeće.

- Naši dekanati postaju sve pogodniji za organizaciju hodočašća. Prigoda je to da vjernici dožive pravo duhovno ozračje i da se gradi zajedništvo među našim župama.
- U promicanju vjerskog života i pastoralnog djelovanja važno je što bolje služiti se lokalnim medijima kako bi se moglo progovoriti i onima koji nisu redovno prisutni u našim crkvama. Tu nam mogu koristiti vjerske emisije na lokalnim radio postajama, tisak, elektronični mediji i slično.
- Kako bi se mogli ostvariti zajednički ciljevi u našim dekanatima, veoma je važna suradnja među svim čimbenicima pastora. Od iznimne je važnosti i suradnja među svećenicima jer to može biti poticaj i primjer svima koji djeluju u pastoralnom životu naših župa. Radi toga je važna međusobna komunikacija kako bi svi mogli sudjelovati u zajedničkim događajima na planu dekanata kako se više lijepih i korisnih događaja ne bi odvijalo istovremeno.

Prijedlozi pastoralnih aktivnosti na župnoj razini

- Župna razina je ključna u ostvarenju našega pastoralnog plana. Stoga bi bilo od velike važnosti da ideje pastoralnog plana i njegove poruke dođu do svakog člana naših župnih zajednica. Radi toga bi na župnoj razini bilo poželjno, gdje je moguće, organizirati predavanja, tribine ili tematske susrete na temu „Važnost i značenje nedjelje, Dana Gospodnjeg“. Valjalo bi progovoriti na temu „Kako animirati vjernike, posebno djecu i mlade da bolje i aktivnije sudjeluju u nedjeljnim liturgijskim slavljinama“.
- Susreti roditelja i članova župnih vijeća mogu biti dobra prigoda da progovorimo na temu „Kako što bolje pripremiti i doživjeti slavlja sakramenta u župi“.
- Kao poziv na aktivniji pristup u pripremi liturgijskih slavlja mogu poslužiti župna kateheza kao i susreti mladih u župi.
- U animiranju slavlja veoma važnu ulogu trebaju imati liturgijske skupine, kao i redoviti susreti čitača i ministranata.
- Pobožnosti, klanjanja i večernje sa psalmima mogle bi na veće blagdane doprinijeti duhovnom životu župe i naglasiti značaj Dana Gospodnjeg.
- Dan Gospodnji je uvijek imao društveni značaj kao dan susreta i zajedništva. Organiziranjem nekih aktivnosti kao što su izleti ili društvene igre može se doprinijeti doživljaju Dana Gospodnjeg kao dana koji poziva na zajedništvo, posebno među obiteljima i mladima.
- Župne dvorane su neophodne za potpunije življenje Dana Gospodnjeg i nedjeljne euharistije, koja ima svoj nastavak u susretu i zajedništvu i nakon slavlja. Stoga je važno da u našim župama, ondje gdje je to moguće, imamo i adekvatne prostore.
- Kako bi se ovaj pastoralni plan mogao odraziti na život župnih zajednica potrebno je da sve naše zajednice i udruge koje djeluju u župi daju svoj doprinos u boljem shvaćanju i življenju nedjelje, Dana Gospodnjeg. Nadamo se da će to biti na duhovnu korist svakog člana naših župnih zajednica i naše Porečke i Pulske biskupije.

KANDIDATI ZA BISKUPIJSKU NAGRADU**Poreč – Sveti Mavro – 21. 11. 2018.**

1. Gospođa **Katarina Žmak** rodom iz Župe Lanišće za više od 40. godina pomaganja svećenicima u Vrhu i Buzetu.
2. Gospođa **Marija Bon** iz Župe Zamask za dugogodišnje uređivanje crkve i predvođenje pjevanja u crkvi.
3. Gospođa **Irena Aranjoš** iz Župe Poreč za dugogodišnju suradnju i doprinosu u duhovnom, pastoralnom i liturgijskom životu župe.
4. Gospođa **Ljiljanka Česnik** iz Župe Gospe Fatimske u Labinu za 30 godina sviranja i vođenja zbora u župi.
5. Gospođa **Neva Gržinić** iz Župe Pićan za 40 godina suradnje i svestrane aktivnosti u župi.
6. Gospodin **dr. Andrej Angelini** iz Župe Sveti Pavao u Puli za svestranu pomoć u crkvi osobito sviranjem i spremnošću uvijek pružiti liječničku pomoć svakome.

NOVO EKONOMSKO VIJEĆE

Poreč, 11. prosinca 2018.
Prot.:956/2018.

SVIM ČLANOVIMA EKONOMSKOG VIJEĆA

Prema odredbama kanona 492 *Zakonika kanonskog prava*, i prema Statutu Ekonomskog vijeća ovim dekretom

konstituiram Ekonomsko vijeće na petogodišnji mandat 2018. – 2023.

Gđa Marli Gonan Božac,
Gđica Sandra Krtalić
Gosp. Ivan Milotić
Vlč. Luka Pranjić.

Na sjednice Ekonomskog vijeća redovito trebaju dolaziti Ekonom biskupije i Ravnatelj Biskupijske ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika kako bi podnijeli izvješće o svom radu.

Osim zadaća koje mu se povjeravaju u Knjizi V. *Vremenita crkvena dobra*, dužnost je Ekonomskog vijeća da svake godine, prema uputama dijecezanskog biskupa, pripravi predračun primitaka i izdataka koji se predviđaju za sveukupno upravljanje biskupijom u idućoj godini, i da, kad završi godina, potvrdi račun primitaka i izdataka.

Zadaće Ekonomskog vijeća su određene prema važećim kanonskim normama, na poseban način u kanonima 492-494, te po propisima posebnog Pravilnika.

S poštovanjem vas pozdrvlja

✠ Dražen Kutleša,
biskup

Vlč. Sergije Jelenić,
kancelar

KRIZME U 2019.

TRAVANJ			
1	22.04. <i>ponedjeljak</i>	Buzet 11	
2	27.04. - <i>subota</i>	Fažana 10.30	
3	28.04. - 2. <i>VN</i>	Novigrad 11	
SVIBANJ			
4	01.05. - <i>sv. Josip r.</i>	Pula – Sv. Josip 11	
5		Filipana – 11.30	
6	04.05. - <i>subota</i>	Pula – Sv. Ivan Krstitelj 11	
7		Pula – Krist Spasitelj 17	
8	05.05. - 3. <i>VN</i>	Rovinj 10.30	
9		Žminj 17	
10		Žbandaj 10	
11		Baderna 11.30	
12	11.05. - <i>subota</i>	Funtana 11.30	
13		Motovun 11	
14		Barban 17	
15	12.05. - 4. <i>VN- Dobri Pastir</i>	Pazin 10	
16		Sv. Petar u Šumi 12	
17		Pula – Gospa od Mora 10.30	
18	18.05. - <i>subota</i>	Brtonigla 11	
19		Štinjan 17	
20		Sv. Lovreč Paz. 11	
21		Višnjan 17	
22	19.05. - 5. <i>VN</i>	Poreč 11	
23		Umag 11	
24		Kašćerga 16	
25	26.05. - 6. <i>VN</i>	Ližnjan 10	
26		Medulin 12	
27		Tinjan 10	
28		Beram 12	

LIPANJ			
29	01.06. - <i>subota</i>	Kanfanar 11	
30		Kringa 18	
31		Sv. Ivanac nad Rašom 10	
32		Sv. Matej – Cere 12	
33	02.06. - 7. <i>VN</i>	Labin Donji 10	
34		Labin Gornji 12	
35		Juršići 10	
36		Svetvinčenat 12	
37	08.06. - <i>subota</i>	Pula – Sv. Antun 17	
38	09.06. - <i>Duhovi</i>	Pula – Katedrala 9.30	
39		Pula – Sv. Pavao 11.30	
40		Motovunski Novaki 10	
41		Karojba 12	
42	15.06. - <i>subota</i>	Buje 11	
43		Materada 17	
44	16.06. - <i>Pr. Trojstvo</i>	Nova Vas Por. 11	
45		Rakotule 12	
46	22.06. - <i>subota</i>	Borut 16	
47		Cerovlje 18	
48	23.06. - 12. <i>NKG</i>	Sv. Nedjelja Lab. 10	
49		Račice 10	
50		Vrh 12	
51	29.06. - <i>subota</i>	Gračišće 17	
52	30.06. - 13. <i>NKG</i>	Pazinski Novaki 11	
KOLOVOZ			
53	16.08. – Sv. Rok	Fuškulín 18	
54		Muntrilj 17	

IV.
VAŽNIJI DOGAĐAJI I VIJESTI IZ ŽIVOTA
BISKUPIJE

POREČ PROSLAVIO SVETOG MAVRA

U Poreču je u srijedu, 21. studenoga 2018., svečanim misnim slavljem i procesijom gradskim ulicama s relikvijama sv. Mavra, prvog porečkog biskupa, proslavljena svetkovina tog nebeskog zaštitnika grada Poreča i Porečke biskupije.

Misno slavlje predvodio je mons. dr. Ivica Petanjak, biskup krčki, uz koncelebraciju riječkog nadbiskupa i metropolite Ivana Devčića, gospičko-senjskog biskupa Zdenka Križića, umirovljenog porečkog i pulskog biskupa Ivana Milovana, porečkog i pulskog biskupa Dražena Kutleše te 40ak svećenika.

Misi je nazočio istarski župan Valter Flego, porečki gradonačelnik Loris Peršurić, predstavnici policije, vatrogasaca, brojnih drugih gradskih ustanova i institucija, te brojni žitelji Poreča i okolice. Uvodnim pozdravima okupljenima se obratio biskup domaćin mons. Kutleša.

Biskup Petanjak je u prigodnoj homiliji, spomenuvši posjet jednoj hrvatskoj misiji u Africi istaknuo razliku mentaliteta žitelja Afrike i Europe, dok smo mi opterećeni bremenitim povijesnim naslijeđem i potrebom da ostavimo neki vječan trag u prostoru i vremenu, oni jednostavno radosno - žive. Mi puno toga naslijedujemo rađajući se, no moramo naučiti poput njih tu gdje jesmo živjeti zadovoljno i sretno, da 'biti i živjeti' bude ispred 'posjedovati i imati'. U tom duhu treba promatrati i sv. Mavra. On današnjem čovjeku, koji živi u stalnom traženju osobne komocije, u posve utilitarističkom i egiostičnom pogledu na svijet, poručuje da je nužno ponovno otkriti vrijednost i nenadomjestivost čovjeka kao bića koje je stvoreno na sliku Božju i otkupljeno Krvlju Kristovom. Čovjek danas koristi druge, i druge optužuje kada izgubi neke privilegije. Upravo nam je stoga potreban sv. Mavro, on nam, kao i drugi sveci, govori da treba naučiti cijeniti čovjeka, da treba raditi i zaraditi, ali da novac ne ovlada čovjekom, da treba zajedno s Bogom ovaj svijet nastaviti graditi i usavršavati, ali tako da se u

tome svijetu može graditi Kraljevstvo Božje. Danas čovjek živi samo s imperativom - spasiti tijelo, ugoditi tijelu, time je motivirano sve što ljudi danas čine, i odlasci naših ljudi izvan granica zemlje, i migracije drugih naroda koji dolaze. Trebamo se upitati jesmo li se mi uputili širokim i prostaranim putem koji vodi u propast, kako je to rekao sam Isus Krist. Da naše štovanje svetaca ne bude samo tradicija već življeno kršćanstvo moramo htjeti i željeti izgraditi sebe kao ljude, kao kršćane, kao ljude do kojih je Bogu toliko stalo da se on sam utjelovio i postao čovjekom i kao kršćane koji su rođeni i preporođeni u Krvi Krisotovoj i u čije je spasenje sam Sin Božji sve svoje uložio i zapečatio svojom krvlju. Isus nas preko sv. Mavra i svih svetih mučenika poziva da uđemo na uska vrata i tijesan put koji vodi u život vječni.

Govoreći o poruci sv. Mavra biskup Petanjak je istaknuo 'riječ je o mučeniku iz prvih kršćanskih vremena, no ako ga i danas slavimo, više od 1700 godina nakon njegove smrti, njegova je poruka vječna, a poruka je - ostati vjeran svome zvanju, svome pozivu, svojim uvjerenjima i svojim opredjeljenjima. Primjenimo li to danas na nas kao kršćane 21. stoljeća, ista je uloga, ništa se ne razlikuje naše vrijeme od onoga vremena. Bilo je to interesantno vrijeme, nakon progona dolazi sloboda kršćanima, no prije te slobode netko je morao krvavo platiti svoja uvjerenja i od tih uvjerenja žive ljudi do dana današnjega, zaključio je mons. Petanjak.

Nakon mise uslijedila je procesija s relikvijama sv. Mavra ulicama grada, a sve je završeno povratkom u baziliku, zaključnom molitvom i blagoslovom s relikvijama.

Misu je veličanstvenim pjevanjem uzveličao Mješoviti zbor Muzičke akademije Sveučilišta Jurja Dobrile iz Pule pod ravnanjem maestra Domenika Biškog.

U PULI ZAREĐENA ČETIRI NOVA ĐAKONA

Porečki i pulski biskup, mons. dr. Dražen Kutleša je u subotu, 24. studenoga 2018. gpdome, u pulskoj katedrali Uznesenja Marijina predvodio svečano misno slavlje i obred ređenja đakona.

Branimir Šapina, Darko Kovačević i Zoran Cetinić zaređeni su za đakone Porečke i Pulske biskupije, a Hrvoje Zaninović za đakona Dubrovačke biskupije.

Koncelebriralo je pedesetak svećenika, te rektori i formatori iz sjemeništa iz kojih dolaze kandidati. Branimir Šapina ređenju je pristupio kao bogoslov riječkog Bogoslovnog sjemeništa „Ivan Pavao II.“, a Darko Kovačević i Zoran Cetinić i Hrvoje Zaninović kao bogoslovi Biskupijskog misijskog sjemeništa „Redemptoris Mater“ u Puli.

Biskup je na početku prigodne homilije podsjetio kandidate da nikada ne zaborave da su pozvani ne vlastitim zaslugama nego Božjom milošću. Isus je svoje učenike birao među ribarima, ljudima koji su u svome životu i uspjehu jako ovisili o Božjoj milosti.

Propovjednik je u nastavku, kroz usporedbu s ribarima, naglasio temeljne kvalitete koje treba imati dobar svećenik. Prva odlika je strpljivost. Kao i ribar i svećenik mora biti strpljiv u svome radu. Ustrajnost je druga bitna odlika, iako se rezultati rada ne vide odmah, važno je ne odustati. Dobrog svećenika, kao i dobrog ribara mora resiti hrabrost, da se otisne na opasna morska bespuća, kao i da prihvati rizik da će ono što propovijeda naići na osudu. Kao što je ribarima važan oprez na moru i dobar svećenik mora znati procijeniti što i kada govoriti, ali isto tako i kada zašutjeti, istaknuo je propovjednik. Za razne vrste ulova potrebni su različiti mamci, jednako tako za privesti Bogu različite ljude svećeniku su nužni različiti pristupi. Ribari znaju da u određenim trenucima trebaju biti neprimjetni, svećenik mora znati da u svome djelovanju nikad ne smije sebe isticati, uvijek mora Isus Krist biti u prvome planu. Govoreći o pozivu biskup je podsjetio kako je odgovor na poziv uvijek odvajanje od obitelji i odluka življenja u samoći. U promišljanju poziva važno je biti svjestan potrebe da u svome zvanju treba rasti i napredovati, napose u svome odnosu prema Bogu. U tom procesu u postizanju višeg stupnja temeljno je znati se odreći nižeg, potrebno je znati se odreći materijalnoga u korist duhovnoga. Kao što Isus učenicima obećava nove dužnosti, tako će i vama biti dodijeljene dužnosti prema vašim sposob-

nostima, istaknuo je biskup obraćajući se ređenima, te ih podsjetio na odgovornost za ljudske duše koje će im bit povjerene. Važno je uvijek imati na umu da se uspjeh ne može postići samo vlastitim snagama nego je potrebno biti svjestan temeljne važnosti Božje milosti.

Svako je ređenje i trenutak kada bi svi mi svećenici trebali preispitati svoje svećeništvo i zapitati se jesmo li i dalje vjerni idealima zbog kojih smo odgovorili na Božji poziv. No, zaključio je biskup, imamo onakve svećenike kakve su nam obitelji. Ako su obitelji svete, ako se u obiteljima moli, onda ćemo imati i svete svećenike. Pozvao je sve okupljene da ne osuđuju svećenike već da nadasve mnogo mole za njih, da im pomažu te istaknuo odgovornost kršćanske zajednice u nastojanjima oko duhovnih zvanja.

Nove je đakone u obredu ređenja predstavio generalni vikar mons. Vilim Grbac.

Darko Kovačević rođen je 2. svibnja 1980. godine u Mostaru, od oca Slavka i majke Jele kao treće od troje djece. Nakon perioda studija u domeni sporta i kineziologije, godine 2009. započeo je studij na Filozofsko-teološkom fakultetu na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu gdje je studirao, kao laik, tri godine. Godine 2009. slušao je kateheze u Katedrali Srca Isusova u Sarajevu te je započeo itinerarij kršćanske inicijacije u neokatekumenskoj zajednici. Godine 2013. dodijeljen je Biskupijskom misijskom sjemeništu „Redemptoris Mater“ u Puli gdje je započeo i nastavio filozofske i teološke studije.

Zoran Cetinić rođen je 22. veljače 1983. u Blatu na Korčuli, od oca Ivana i majke Zilde. Osnovno školsko obrazovanje stekao je u Blatu na Korčuli. Nakon srednje škole bavio se poljoprivredom i ribarstvom. Po odsluženju vojnog roka slušao je kateheze Neokatekumenskog puta u Blatu na Korčuli i započeo itinerarij kršćanske inicijacije u neokatekumenskoj zajednici. Od 2011. godine je u Biskupijskom misijskom sjemeništu „Redemptoris Mater“ u Puli gdje je započeo i nastavio filozofske i teološke studije.

Branimir Šapina, sin pok. Branka i majke Ljilje, rođen je 22. lipnja 1977. u Puli kao prvo od troje djece. Osnovnu i srednju školu završio je u Puli. Nakon desetak godina radnog iskustva u turizmu, godine 2012. godine ulazi u Bogoslovno sjemenište „Ivan Pavao II.“ u Rijeci i započinje filozofske i teološke

studije na KBF-u u Rijeci gdje je diplomirao u rujnu 2018. godine.

Hrvoje Zaninović rođen je 5. rujna 1970. godine u Dubrovniku, od oca Levina i majke Stane. Od 1992. do 1995. sudjelovao je kao vojnik u domovinskom ratu, a kasnije, od 1996. radio je kao kuhar. Njegov poziv za prezbiterat sazrijevao je potpomognut pohađanjem Centra za zvanja u Splitu i Dubrovniku. Na Kristov poziv na svećeništvo odgovara dajući svoju raspoloživost Crkvi te 2011. godine predaje zamolbu

za ulazak u sjemenište. Filozofske i teološke studije započeo je 2011. godine na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu kao bogoslov sjemeništa “Redemptoris Mater” u Sarajevu, a potom nastavio na Visokoj teološkoj školi u Biskupijskom misijskom sjemeništu “Redemptoris Mater” u Puli.

Misu ređenja pjevanjem su uzveličali naizmjenice katedralni župni zbor i kantori neokatekumenskog puta.

BLAGOSLOVLJEN KAMEN TEMELJAC ZA HOSPICIJ BLAŽENI MIROSLAV BULEŠIĆ

U ponedjeljak, 26. studenoga 2018. održana je svečanost blagoslova i polaganja kamena temeljca za Hospicij Blaženi Miroslav Bulešić u Puli.

Polazući kamen temeljac ministrica regionalnog razvoja i fondova Europske unije Gabrijela Žalac istaknula je važnost ove ustanove za Istru te napomenula kako smatra da upravo na ovakvim projektima treba imati partnerski odnos sa Crkvom jer je to, napose kada se hospicij otvori, jako važno.

Porečki i pulski biskup mons. Dražen Kutleša, rekao je kako se tim terminalnim bolesnicima osim materijalne i medicinske želi ponuditi i duhovna skrb. Spomenuo je primjer Poljske gdje je iz fondova Europske unije napravljeno već preko 300 hospicija te izrazio namjeru da se, ne samo u Istri nego u cijeloj Hrvatskoj omogućiti ljudima, kako je rekao, jedan blaženi način odlaženja s ovoga svijeta.

Mons. Dražen Kutleša već 2014. godine započeo aktivno raditi na ideji osnivanja i izgradnje Hospicija u Istri. Prva ideja je bila nadograditi Hospicij na današnji Svećenički dom Betanija u Puli, na Vidikovcu. Nakon gotovog projekta rečeno je da se na tom mjestu ne može graditi Hospicij kao zdravstvenu ustanovu.

Hospicij će se graditi blizu kompleksa nove pulske bolnice, a namijenjen je pacijentima u najtežim trenucima njihova života te njihovim obiteljima. Više o samom hospiciju rekla je klinička koordinatorica za palijativnu skrb u Istarskoj županiji, doktorica Julijana Franinović Marković. Palijativna skrb u Istarskoj županiji razvija se od 2005. godine. Najprije volonterski, a potom kroz kućnu palijativnu skrb koju pružaju mobilni timovi. Hospicij u Puli bit će nadogradnja i osnaživanje postojećeg palijativnog sustava u Istri i to kroz tri funkcije. U novoizgrađenoj strukturi pružati će se stacionarnu zdravstvenu skrb, s 14 kreveta uglavnom u jednokrevetnim sobama u kojima će moći uz bolesnika boraviti članovi obitelji. Predviđa se da bi takvu skrb moglo koristiti oko 220 bolesnika godišnje. Tu će biti i dnevni centar kao mjesto volonterskog djelovanja u pomoći bolesnicima, ali i onih koji mogu pomoći u drugim aspektima funkcioniranja hospicija. Treći segment hospicija bit će obrazovni centar u suradnji s medicinskom školom i pulskim sveučilištem

Jurja Dobrile kako bi se osiguralo educiranje novih pružatelja usluge palijativne skrbi.

Porečka i Pulska biskupija, Istarska županija i Grad Pula sklopili su 27. svibnja 2015. godine Pismo namjere o ostvarivanju suradnje na realizaciji projekta osnivanja ustanove za palijativnu skrb. Ugovor o gradnji pulskog hospicija potpisan je u srpnju 2018. godine, a riječ je o projektu vrijednom oko petnaest milijuna kuna od čega je iz državnog proračuna kroz tri proračunske godine osigurano deset milijuna. Sredstva za ostatak projekta izgradnje osigurati će biskupija, a u troškovima opremanja sudjelovati će Istarska županija i Grad Pula, pojasnio je biskup Kutleša u izjavi za medije.

Lokacija za gradnju hospicija određena je Ugovorom o osnivanju i prijenosu prava građenja između Opće bolnice Pula i Caritasa Porečke i Pulske biskupije za građevinsko zemljište površine 6.576 m² na rok od 30 godina. Projekt zgrade ustanove za palijativnu skrb – Hospicij Bl. Miroslav Bulešić Pula realizirala je tvrtka Arhetip 21 d. o. o. Građevinska dozvola je izdana 12. travnja 2018. godine. Na troškovnik za izgradnju Hospicija pristiglo je pet ponuda. Najpovoljniji ponuđač bio je De Conte d. o. o. iz Labina. Ugovor je s njima sklopljen 12. studenoga 2018. godine za iznos od 11.237.038,68 kn, a koji se iznos onda uvećava za iznos PDV-a tj. 14. 046.298,35 kn.

Ukupna korisna površina građevine iznosi 1.259,41 m², od čega korisna površina unutarnjih prostora iznosi 1.075,47 m².

Pergamenu koja je umetnuta u kamen temeljac potpisali su ministrica regionalnog razvoja i fondova Europske unije Gabrijela Žalac, porečki i pulski biskup mons. dr. Dražen Kutleša, istarski župan Valter Flego i gradonačelnik Grada Pule Boris Miletić.

Predviđeni rok završetka projekta je 1. svibnja 2020. godine.

HOSPICIJ BLAŽENI MIROSLAV BULEŠIĆ – PULA

Tekst Povelje ispisan na pergameni i stavljen u kamen temeljac

Godine Gospodnje 2018., dana 26. mjeseca studenoga, na čelu Katoličke Crkve bi Papa Franjo, Predsjednica Republike Hrvatske, gđa Kolinda Grabar Kitarović, Predsjednik Vlade Republike Hrvatske gosp. Andrej Plenković, Biskup Porečke i Pulske biskupije mons. Dražen Kutleša, Župan Istarske županije gosp. Valter Flego, Gradonačelnik grada Pule gosp. Boris Miletić.

Potporu spomenutom projektu dadoše: gđa GABRIJELA ŽALAC, ministrica Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, gosp. VALTER FLEGO, župan Istarske županije, gosp. BORIS MILETIĆ, gradonačelnik Grada Pule, gđa IRENA HRSTIĆ, ravnateljica Opće bolnice u Puli.

Projektant: Arhetip d.o.o., Izvođač: De Conte d.o.o, Nadzor: Učka konzalting d.o.o.

gđa Gabrijela Žalac,
Ministrica RRFEU

mons. Dražen Kutleša,
porečki i pulski biskup

gosp. Valter Flego,
župan Istarske županije

gosp. Boris Miletić,
gradonačelnik Grada Pule

HUMANITARNI KONCERT O 25. OBLJETNICI PAZINSKOG KOLEGIJA

Pazinski kolegij – klasična gimnazija iz Pazina obilježio je 25 godina postojanja humanitarnim koncertom u subotu, 1. prosinca 2018. godine. Proslava četvrt stoljeća postojanja Pazinskog kolegija objedinjena je s tradicionalnim, ove godine osmim, humanitarnim koncertom, koji svake godine početkom Adventa organizira Caritas Porečke i Pulske biskupije. Koncert svake godine bude posvećen nekoj obljetnici ili osobi koja je bila izuzetno značajna u povijesti Crkve u Istri, ove je godine posvećen obljetnici Pazinskog kolegija. Nakon koncerta podijeljene su i potvrde primateljima stipendija iz Biskupijske zaklade Blaženi Miroslav Bulešić. Ove godine je podjeljeno 382 stipendija.

Koncert su himnama „Lijepa naša“ i „Krasna zemljo“ otvorili udruženim glasovima Mješoviti pjevački zbor Roženice i Župni zbor Župe svetog Jurja sa Starog Pazina pod ravnanjem Janoša Fehera.

Potom je učenik prve generacije Pazinskog kolegija, Igor Gržinić pročitao tekst Povelje o osnivanju Pazinskog kolegija – klasične gimnazije. U svom uvodnom obraćanju ravnatelj Kolegija vlč. dr. sc. Alejandro Castillo Jimenez je između ostalog istaknuo kako je Pazinski kolegij danas zajednica koja će učenike obogatiti, gdje su svi predmeti nužni i neophodni, no ipak fakultativni, a jedini obavezan predmet je zajedništvo i ljubav. Izrazio je zahvalu biskupima Kutleši i Milovanu te blagopokojnom biskupu Bogetiću na podršci Kolegiju, svim roditeljima, profesorima, odgojiteljima te učenicima – zbog kojih Kolegij postoji.

Čestitku Kolegiju potom je uputio pazinski gradonačelnik Renato Krulčić.

U kulturno-umjetničkom programu koji je uslijedio kratkim scenskim ulomcima baziranim na dijalogu jednosložnim riječima dijalektalnog čakavskog izričaja nastupili su mali čakavčići Danijel Unukić i Irena Ujčić, prema scenariju Tatjane Udović. Ženska klapa Ladonja, koju je krajem devedesetih godina u prošlom stoljeću u Pazinskom kolegiju osnovao vlč. Anton Depikolozvane, otpjevala je dijalektalnu pjesmu „Da mi je cimentati more“. Bivši učenik Kolegija, glazbenik Gianluca Draguzet izveo je pjesmu „More“. Djelatnik Pazinskog kolegija, čije dvoje djece ondje stiče srednjoškolsko obrazovanje, književnik Tomislav Milohanić pročitao je pjesmu „Stijenj u stijeni“ koju je posvetio tragično preminulom prvom ravnatelju Pa-

zinskog kolegija. Vokalna skupina Pazinskog kolegija i „Roženice“ Gimnazije i strukovne škole Jurja Dobrile Pazin, obje pod vodstvom profesorice glazbene kulture Marice Ursić, udruženim su glasovima otpjevale „Pjesmu o Istri“ prema tekstu Vladimira Nazora, a u obradi voditeljice te gospel napjev „Kumbaya“. Doajen književnosti na ovim našim prostorima, Daniel Načinović, koji je u zgradi Pazinskog kolegija pohađao klasičnu gimnaziju dok je ondje bilo Biskupijsko sjemenište publici je podario osjet svoga glazbenoga umijeća otpjevavši Schubertovu „Ave Maria“ te „Los pastores“ Felixa Lune i Ariela Ramireza. Pjesmom „Hallelujah“ Leonarda Cohena svoje su glazbeno umijeće iskazale Valentina Borčić i Ivana Prodan. Mješoviti pjevački zbor „Roženice“ i mladi, izuzetno perspektivni tenor Luka Krulčić publici su podarili izvrsnu izvedbu pjesme „Amazing Grace“. Mlade glazbenice Cristina Lubiana i Ivana Prodan predstavile su se pjesmom „All I ask“. U tom glazbenom bloku posljednja je nastupila Nika Fakin veoma dojmljivom izvedbom pjesme „Nocturno“ nedavno preminulog hrvatskog glazbenika Olivera Dragojevića.

Porečki i pulski biskup mons. dr. Dražen Kutleša u svome je obraćanju podsjetio da Isus u Evanđelju kaže ‘da je on svjetlo svijeta’, upravo glavna simbolika svjetla je da nam omogućuje vidjeti. Tako i u povijesti svakoga naroda i u povijesti Crkve postoje različite osobe koje donose svjetlost. Pok. mons. Antun Hek imao je viziju i dobro je iščitao onu viziju koju su imali popovi glagoljaši na ovim prostorima, a koju je kasnije prihvatio i razvio biskup Juraj Dobrila. Svjetlo nas upućuje kamo trebamo ići, te velike ličnosti pokazuju nama naš put i u kojem smjeru trebamo krenuti. Zato i mi danas imamo obvezu zahvaliti svim tim ljudima koji su prije nas živjeli i njih se sjećati jer su oni doprinijeli nekom idejom da mi danas možemo obilježavati ovu lijepu obljetnicu i diviti se njihovim djelima. No svjetlo je i upozorenje, poziv da se zapitamo što smo mi učinili na tragu tih velikana i jesmo li dostojni tih svojih predaka. Ova institucija danas slavi svojih 25 godina zahvaljujući ideji, viziji mnogih, od popova glagoljaša pa do pokojnog mons. Antuna Heka, svima njima dugujemo zahvalnost za sve što su u tom smislu učinili. Mi na tom tragu moramo činiti Caritas, činiti drugome što želimo da drugi nama čini, darivati sebe i služiti drugim ljudima. Biskup je zahvalio ravnatelju i Kolegiju na organizaciji te svečanosti i podsjetio da je to prigoda za darivanje, istaknuvši važnost ne samo materijalnog aspekta darivanja, već

i onog ljudskog kojim govorimo potrebitima da ih vidimo, da smo tu uz njih i da im kao vjernici želimo pomagati.

Biskup je potom Ivanu Mariniću samohranom ocu šestero malodobne djece, kojima je majka iznenada preminula, uručio ček na iznos od pedeset i pet tisuća kuna, od kojih je dio sakupljen od ulaznica na koncert a ostalo su nadodali Biskupija i Biskupijski Caritas. Ivan Marinić je ček primio došavši na pozornicu zajedno sa svih šestero mališana, a voditeljica programa, Melita Gržić Pincin je napomenula kako mu je toga dana ujedno i rođendan, što je publika popratila još jednim čestitarskim pljeskom. Obitelji Marinić, koja sada živi u podstanarstvu u Žminju, će Biskupijski Caritas, uz pomoć drugih subjekata, pomoći izgraditi vlastiti dom na zemljištu u selu Bričanci, nedaleko Svetvinčenta, koje im je prethodno donirano i gdje već održavaju manje stočarsko obiteljsko gospodarstvo.

Nakon uručenja čeka, sportskom dvoranom Pazinskog kolegija razlio se glas na koji su se mnogima od okupljenih djelatnika i bivših učenika Kolegija zasuzile oči, reproduciran je kratki ulomak obraćanja mons. Antuna Heka sa otvorenja Pazinskog kolegija: „Danas smo mi ovdje svjedoci pokušaja da ovo zdanje bude simbol novog prepoznavanja povijesnog trenutka i potreba. Odlučili smo se prihvatiti zahtjevanog, ali čini nam se, potrebnog zadatka da u ovoj zgradi, koja je bila Dobrillin san, Mahnićevo ostvarenje, i Milanovaćevo oplođenje osnujemo zavod, Kolegij koji će sa svojom klasičnom gimnazijom prihvatiti one koji od svoga života očekuju mnogo i koji su u to spremni i mnogo uložiti, koji neće na svoju prisutnost ukazivati miniranjem, rušenjem, tjeranjem i negiranjem drugoga nego jasnom sviješću i ponosom nad onim što jesmo te poštenjem i pravednošću prema onome što je susjedovo. Naš je narod na ovom tlu opstao ne snagom svojih mišića, nego upornom izdržljivošću urezujući tragove svoje kulture u ovo tlo i u dušu ljudsku. Naše vrijeme posebno traži kulturu, širinu toleranciju i spremnost u raznolikosti naći bogatstvo koje nikoga ne potire nego svakoga obogaćuje. Za te ciljeve ova klasična gimnazija, kojoj je osnivač Porečka i Pulska biskupija, bila bi gimnazija koja će svojim humanističkim usmjerenjem dati temelje opće kulture, gimnazija koja će uz nadarenost naglasak staviti na radinost i odgovornost, koja će računati na potrebe vremena i prostora koje ćemo pokušati ostvariti kroz

školske i izvanškolske aktivnosti, opremljenost i kroz kontakte i razmjenu sa svim sličnim zapadnoeuropskim školama. Od nastavničkog će se kadra tražiti da se s ljubavlju nesebično posveti važnom radu na odgoju i obrazovanju novih naraštaja. Pred roditeljima ćemo pokušati opravdati povjerenje i dati im sigurnost. Svijest pripadnosti ovom kolektivu značit će obavezu međusobne solidarnosti i pomaganja i suradnje. Veliko nam je ograničenje što imamo mogućnost domskog smještaja samo za učenike, dok će učenice morati pojedinačno uz našu suradnju bit smještene privatno. Ukoliko se slijedećih mjeseci ostvare neke nade da za godinu, dvije pronađemo rješenje za smještaj učenica, već ćemo i prve godine preuzeti obavezu da i prve godine svim zainteresiranim učenicama osiguramo boravak u Pazinu. Radi ostvarenja rečenih ciljeva ovu će zgradu trebati potpuno adaptirati za današnje zahtjeve i potrebe, uređenjem specijaliziranih učionica i kabineta, adaptacijom prostora za domski smještaj te dogradnjom sportske dvorane. Smatram da i država opterećena pukim preživljavanjem u ratnom vihoru, mora misliti na budućnost i uložiti truda u formiranje kadrova. Ako je ovaj svečani skup i visoka prisutnost Predsjednika naše Države, nadležnog ministra gđe Vesne Girardi Jurkić, općinskih vlasti i stranačkih prvaka Pazina znak da postoji šira suglasnost o potrebi onoga što činimo, imamo veliku nadu da naš trud neće biti uzaludan. Kao vjernik molim Gospodina da zajedno s nama gradi ovo što danas započinjemo, ‘da se ne bi uzalud trudili graditelji’.“ Riječi su to pokojnog mons. Antuna Heka prigodom posjete prvoga predsjednika Republike Hrvatske dr. sc. Franje Tuđmana zgradi Pazinskog kolegija prije početka obnove, kada je zajedno s tadašnjim biskupom, blagopokojnim mons. Antunom Bogetićem potpisao povelju o osnivanju Pazinskog kolegija – klasične gimnazije.

Program obilježavanja obljetnice kolegija završen je prazničnom pjesmom „Sonet o Kolegiju“ kojeg je napisala Paola Jurman, a izveo Collegium Cantorum u kojem su glazbeno umijeće ujedinili učenici i djelatnici Kolegija, svoj doprinos na gitari dao je i sam ravnatelj Alejandro Castillo Jimenez.

Nakon završetka programa uručene su potvrde ovogodišnjim primateljima stipendija iz Biskupijske zaklade „Blaženi Miroslav Bulešić“. Ove su godine dodijeljene su 382 stipendije: 3 doktoranta koji dobivaju po 10 000 kuna, 55 studenata koji dobivaju po 5 000 kuna te 142 srednjoškolaca koji dobivaju po 3

000 kuna i 182 učenika osnovne škole koji dobivaju po 2 000 kuna.

Ravnatelj dijecezanskog Caritasa, preč. Željko Zec, je u izjavi za medije izrazio radost što je ove godine Caritas organizirao ovaj koncert zajedno s Kolegijem koji u svojoj sportskoj dvorani ugošćuje taj koncert već petu godinu. Ovogodišnja proslava je posebno značajna jer se događa u godini kada nacionalni, pa stoga i dijecezanski Caritas obilježava 25 godina postojanja. Izrazio je zahvalnost svim župnim karitativnim djelatnicima i svećenicima koji podržavaju njihov rad. Posebnu je pohvalu izrazio župama, kao i župnicima osobno, koji se iz godine u godinu sve konzistentnije uključuju u sakupljanje sredstava za biskupijsku zakladu Blaženi Miroslav Bulešić.

Tako su ove godine, stjecajem okolnosti humanitarni adventski koncert Caritasa, dodjela stipendija Biskupijske zaklade i proslava obljetnice Pazinskog kolegija objedinjeni oživotvorivši na svojevrsan način geslo mons. Antuna Heka „jedan drugome da budemo izazov, jedna drugome da budemo bolji“.

Pazinski kolegij – klasična gimnazija, je katolička škola s pravom javnosti. Osnovana je 1993. godine zauzimanjem mons. Antuna Heka, ujedno i prvim ravnateljem. Njegovim zalaganjem izgrađena je i sportska dvorana, a za potrebe smještaja učenika Porečka i Pulska biskupija izgradila je 2004. novi Đački dom Kolegija.

Zgrada Pazinskoga kolegija podignuta je 1914. prema projektu Anselma Wenera u neorenesansnom stilu, kao konvikt, tj. đački dom, što ga je Đačko pripomoćno društvo naumilo osnovati kao potporu Državnoj gimnaziji na hrvatskom jeziku. Od 1945. godine je u njoj djelovalo Biskupsko sjemenište s klasičnom gimnazijom, središte odgoja katoličkih svećenika i intelektualaca. Dugogodišnji je ravnatelj sjemeništa bio dr. Božo Milanović, a podravnatelj kratko vrijeme – do nasilne smrti u Lanišću, danas blaženi Miroslav Bulešić. Sjemenište je tijekom više desetljeća pohađalo oko 1300 kandidata među kojima mnogi današnji biskupi, nadbiskupi, kardinal Josip Bozanić, mnogi svećenici, profesori, liječnici i drugi istaknuti intelektualci... U Sjemeništu je od 1955–65. djelovala i Visoka teološka škola iz Rijeke.

BOŽIĆNO PRIMANJE U POREČU

Na poziv mons. Dražena Kutleše, porečkog i pulskog biskupa, božićnom primanju u Biskupijskom ordinarijatu u Poreču, u subotu 22. prosinca 2018. godine odazvali su se umirovljeni biskup Ivan Milovan, svećenici, redovnici i redovnice Porečke i Pulske biskupije, istarski župan Valter Flego, gradonačelnici i načelnici općina iz svih krajeva Istre te čelni ljudi javnih ustanova i institucija Istarske županije.

U ime istarskoga klera čestitke je izrekao generalni vikar biskupije mons. Vilim Grbac. Podsjetio je da je Božić blagdan zajedništva, međusobnoga poštovanja, razumijevanja i uvažavanja, a taj je božićni susret znak da, osim pričanja o tome, želimo upravo početi od sebe, da želimo graditi to zajedništvo, međusobno uvažavanje i poštovanje, koje je potrebno i bitno da bismo svi zajedno izvršili svoje poslanje. Mons. Grbac zahvalio je Biskupu ordinariju za sve dobro što čini te izrazio nadu da će i ubuduće u kleru svoje biskupije pronaći prave, iskrene i poštene suradnike za sve ono što i u budućnosti bude činio za biskupiju.

Valter Flego, župan Istarske županije izrazio je u ime svih okupljenih zahvalu Biskupu na pozivu, jer takvi su susreti prigoda da se popriča, rezimira dosadašnji rad, ali i da se ujedinjenim snagama zajedno gleda u sljedeću godinu. Župan je podsjetio kao je u protekloj godini bilo izazovnih trenutaka koji su zahtijevali razboritost, staloženost i suradnju.

„U ime svih nas koji smo tijekom ove godine često surađivali s Vama, oče Biskupe, želimo se zahvaliti na vrlo, vrlo konkretnoj i plodonosnoj suradnji koja je do sada, a rezultirati će i dalje lijepim plodovima, na korist svih žitelja ovoga područja. Ne smijemo i nećemo stati na ovome što je učinjeno, već zajedničkim snagama idemo prema novim izazovima

u sljedećoj godini.“ - rekao je uz prigodno čestitanje župan Flego.

Mons. Dražen Kutleša, porečki i pulski biskup je u svom obraćanju okupljenim uzvanicima podsjetio na jedan tekst iz Knjige o kraljevima koji opisuje kako kralj Salomon kao mlad čovjek odlazi prinijeti žrtvu Bogu. Bog mu se ukazuje i pita ga što bi želio. Mladi kralj zaželje pronicljivo srce da može pravedno suditi i voditi narod. Boga ga usliša, i zato što nije želio ni zdravlje, ni bogatstvo, ni vlast, dade mu mudrost kakvu nitko nikada do tada nije imao, napomenuo je biskup.

„Mi težimo za bogatstvom, ali statistike govore da upravo u bogatijim krajevima su ljudi nesretniji, a gdje je veće siromaštvo, ljudi su sretniji. U tome vidimo kontradikciju, težimo za boljim životom, htjeli bi biti i bogati, ali i sretni. Upravo u ovom razdoblju imamo pred sobom Isusa Krista, jedno malo dijete koje je shvatljivo svima nama. Njegova veličina je u tome što se je on ponizio i postao je mali i dohvatljiv svima nama.

Mi ljudi smo možda malo preoholi, gledamo previše na svoj ponos, želimo biti veći i bolji nego što jesmo, ali u toj svojoj oholosti ne vidimo ljude oko sebe. Svima vama želim da ovaj Božić bude onaj pravi Božić, da vidimo prvo susjeda, svoju obitelj, da pomognemo onima koji su potrebni.

Bog je uvijek u drugim ljudima, ako ne vidimo ljude koji su potrebni, tu oko nas, tada nećemo upoznati Isusa Krista, jer Isus je u onim najpotrebnijima.“ - rekao je Biskup te svima zaželio sretan Božić i novu godinu, koja neka bude uspješnija i sa sve manje i manje problema.

ČOVJEK JE NAJVEĆI KADA JE PONIZAN

Misa Polnočke u Poreču

Misu polnočku u porečkoj je katedrali tradicionalno predvodio mons. dr. Dražen Kutleša, porečki i pulski biskup. Koncelebrirali su preč. Sergije Jelenić, kancelar biskupije, vlč. Mladen Pranjic, vicekancelar, preč. Milan Zgrablić, porečki dekan i župnik te vlč. Janez Barborič, župni vicar, a sudjelovao je i vlč. Zoran Cetinić, novozaređeni đakon.

Pred prepunom crkvom biskup je u prigodnoj homiliji podsjetio kako nam Isus na više mjesta u Svetom Pismu govori „Ne bojte se!“. Čovjek osjeća strah zbog brige za egzistenciju, te zbog mnogih drugih okolnosti koje život donosi. Isus je došao upravo da nas oslobodi strahova. Tri su temeljne stvari koje trebamo uvijek imati na umu, tri temeljna razloga zbog kojih je Isus došao na svijet.

Prvo, Spasitelj svijeta došao da nas oslobodi od grijeha, no čovjekova je tragedija da je izgubio osjećaj za grijeh i zbog toga ga se ne može osloboditi. Tek kada čovjek shvati da živi u grijehu može doći do promjene, do početka procesa obraćenja.

Nadalje čovjek mora shvatiti da je Isus Krist - Emanuel, Bog s nama. On je s nama po sakramentima, ako želimo s Njime surađivati. On djeluje na nas i preko roditelja i odgojitelja koji nas podižu i usmjeravaju na pravi put, kako bi mi isto tako mogli u budućnosti pomagati drugima. Mi se prečesto bojimo, zbog društvenog statusa, ili nekog drugog materijalnog razloga, pokazati da smo vjernici. Trebamo biti svjesni da se je Isus Krist s nebeskih visina spustio u štalicu, ondje su ga primile samo životinje, ljudi ga nisu htjeli, bili su zaokupljeni drugim stvarima, očekivali su Mesiju koji će ih osloboditi, mislili su pritom samo na materijalne stvari. Tragedija današnjeg čovjeka, kao i tadašnjeg, je da traži samo materijalno, no vidimo da to bogatstvo ne donosi sreću. Pogledamo li danas siromašne krajeve svijeta, ili upitamo li starije kako su živjeli u neimaštini – vidimo da su bili sretni. Bogatstvo ne utječe na sreću. Tek kada to shvatimo moći ćemo razumjeti zašto je Isus Krist došao u štalicu, prepušten na milost i nemilost ljudima. Došao je u obličju malenoga djeteta zato da bi ga baš svaki čovjek mogao razumjeti.

Treće saznanje kojim nas Isus oslobađa od straha je da Isus Krist daje svoj život za ljude jer nas voli. Upravo to je najveća nada naše radosti, da nas želi osloboditi ne samo od grijeha, nego želi prijeći preko svega onoga što mi činimo i što ga svaki put

iznevjerimo te nam želi pružiti svoju milost i svoju nadu.

No, glavna je poruka, najvažnije je da shvatimo da nas Bog voli. Kada to shvatimo možemo krenuti drugačije u život. Svaki čovjek, kada osjeti da ga netko iskreno voli, preporuča se. I mi se trebamo obratiti Isusu Kristu i tražiti njegovo svjetlo. Neka nam Božić ne bude samo darivanje materijalnih stvari, daleko je važnije darivati ljubav. ne može se darivati samo materijalne darove, a biti s bližnjima u svađi. Veličina svakoga čovjeka je znati se sniziti, poniziti, prihvatiti maloga čovjeka i biti u službi tome malome čovjeku, a ne tražiti da drugi meni služe. Upravo je to veličina svakoga čovjeka, jer čovjek je najveći kada je ponizan.

Isus je zato došao tako se ponizivši, prihvatio je da bude rođen u štalici. Taj mali Bog nas upozorava na velike stvari, da čovjek ne treba samo misliti na materijalno, nego treba misliti na spas svoje duše. To dolazi s obraćenjem koje traje cijeli život. Prvi je korak da čovjek shvati da je grešnik, tek tada će moći mijenjati sebe i svijet oko sebe. Sreća nije u bogatim darovima, već u najjednostavnijim stvarima koje svatko od nas želi, a to je prije svega ljubav. Bog se rađa u malom djetetu, jer jedino malo dijete živi od ljubavi svojih roditelja. a bez ljubavi je prepušteno samo sebi i ne bi preživjelo.

Mi smo kao mali osjetili tu ljubav i sada je dajemo svojim bližnjima. To je pravi Božić, znati darivati ljubav, znati darivati sebe, jer je to ono što drugi očekuju od nas i mi od drugih. Ako ovoga Božića to učinimo, vidimo i prepoznamo one potrebite, tada ćemo ostvariti ono što od nas Bog traži i moći ćemo prepoznati sreću u malim stvarima i shvatiti da je materijalno prolazno, a duhovne vrednote ostaju.

Neka nam ovaj mali Bog pomogne da budemo darežljivi, da znamo prepoznati potrebu drugih, uvijek krenuvši iz svoje obitelji. Upravo iz obitelji polazi ono što danas imamo u društvu. Ako imamo zdrave obitelji, tada će nam i društvo biti zdravo i pošteno. Molimo da budemo dobri i pošteni. Da prema drugima budemo dobri, barem onoliko koliko želimo da drugi budu dobri prema nama, zaključio je mons. Kutleša.

Misno slavlje glazbeno je uzveličao porečki katedralni zbor pod ravnanjem i uz orguljsku pratnju Marka Ritoše.

ISUS NAM POMAŽE DA BUDEMO MALENI I JEDNOSTAVNI LJUDI

Misa na dan Božića

Mons. dr. Dražen Kutleša, porečki i pulski biskup predvodio je misu svetkovine Božića u porečkoj katedrali. Koncelebrirali su kancelar biskupije preč. Sergije Jelenić, vicekancelar vlč. Mladen Pranjčić, preč. Milan Zgrablić, porečki dekan i župnik te vlč. Janez Barborič, župni vicar, a sudjelovao je i vlč. Zoran Cetinić, novozaređeni đakon.

Biskup je na početku prigodne homilije istaknuo kako dnevna čitanja donose jedan od najljepših tekstova koje je čovjek napisao, uvod Ivanova evanđelja. Evanđelist nam želi objasniti grčke koncepte, što je to Riječ, što je to Logos. Da bi shvatili što je želio reći najprije moramo razumjeti kako su Grci shvaćali tu riječ taj Logos. Za Grke je riječ Logos um, spoznaja i sve ono što je povezano s nekom posebnom silom. To je Riječ koja stvara, kojom je Bog stvorio svijet. Ta Riječ je uvijek povezana s Božjim umom. Ona je od početka, nije stvorena, već oduvijek postoji. Stari Grci su uvijek gledali oko sebe i divili se svijetu koji postoji. Postavljali su pitanja odakle, priroda, odakle čovjek, odakle nebesa i sve što postoji? Htjeli su objasniti i shvatiti i spoznati. Uvijek su polazili s četiri različite strane u nastojanju spoznavanja Logosa. Gledajući oko sebe vidjeli su stvoreno i iza toga reda koji određuje sve prirodne pojave mora postojati neki um a to je Logos, božanska Riječ. Vidjeli su nebeska tijela koja se miču određenim tijekom i redom, i za to su zaključili da je stvorio Logos, božanska Riječ. Do jednakog su zaključka došli sagledavajući postojanje ljudske savjesti. I poznatu filozof Kant je rekao da vjeruje u Boga radi nebesa iznad sebe i radi moralnog poretka u sebi, podsjetio je biskup. To je i stare Grke nagnalo da zaključe da je to stvorio Logos.

Pogledamo li i povijest, i tu vidimo Božje djelovanje. Civilizacije nastaju na određenim moralnim principima. Kada te moralne principe pogazimo dolazi do dekadencije i propadanja cijeloga naroda. Jedan povjesničar kaže da nijedan narod nije preživio svoga boga, želi se time reći da budućnost naroda i moralne civilizacije jest u moralnom principu. rekao je mons. Kutleša. Ako se čovjek ne pridržava moralnih principa, Božjih zakona dolazi do propasti. I po tome Grci dolaze do zaključka da u svijetu ima toliko Božjih očitovanja i djela koje čovjek može spoznati svojim umom da ne može imati ispriku za ne vjerovati u tu

božansku Riječ. Tako razmišljahu Grci i tako su spoznali prije dvije i pol tisuće godina.

Sveti Ivan u Evanđelju sažima svu tu nauku o Riječi Božjoj. No, ima jedan problem u ljudima, kojeg je sveti Ivan dobro definirao rečenicom „k svojim dođe, a njegovi ga ne primiše“, napomenuo je biskup Kutleša. Bog dolazi u izabranu zemlju, a taj ga narod ne želi primiti. Nalaze mjesta tek među životinjama. Bog ne nalazi mjesta među nama, jer mi nismo shvatili taj milosni trenutak.

Živimo taj milosni trenutak i tražimo od Boga da mi možemo u današnje vrijeme to spoznati. Naša je tragedija što se mi čudimo tim ljudima kako to nisu prepoznali. Narod ne prihvaća Spasitelja jer ne odgovara njihovim konceptima i zamislama. Bog za svakoga čovjeka ima jednu određenu misiju, ali je mi ljudi često ne želimo prihvatiti, jer ne odgovara našim željama. Time ljudi propuštaju velike prilike, kao što je izabrani narod propustio upoznati Isusa Krista. Danas je trenutak da se zapitamo zašto je Bog došao u štalicu u obliku malenoga djeteta, iako je mogao doći sa silom i pokoriti ljude? On pred čovjeka stavlja izbor.

Oko Isusova rođenja imamo različite ljude, Mariju, Josipa i pastire koji Isusa prihvaćaju i žrtvuju se radi njega i žele mu posvetiti cijeli svoj život. S druge strane Herod i veliki svećenici koji ga ne prihvaćaju i žele ga ubiti. Pred Isusom svatko od nas stoji pred jednim izborom, ili si za ili si protiv. Svaki od nas danas ovdje stoji pred tim izborom, i neka svaki čovjek to riješi pred samim Isusom Kristom. Prihvaćaj li to malo Dijete kao dar, a ne kao zaslugu. Znajmo prihvatiti djecu i biti djeca u dubini duše, jer djeca su oni koji govore istinito i rade pošteno, jer ne znaju drugačije. Biskup je to potvrdio znanstvenim saznanjem koje govori da ne postoji dijete koje nije vjernik i koje ne želi znati o Bogu. Mi ljudi svoju djecu na razne načine učimo da ne govore istinu, jer to možda danas nije isplativo, jer je važno snaći se, prilagoditi se uvjetima i proći kroz život što manje okrznut. No, tko tako radi, da li je zadovoljan u dubini duše. Svatko se treba zapitati u dubini duše da li je ispunio misiju s kojom je došao na svijet. To je pravi Božić, kada prepoznamo dijete u sebi. Djetetu da bi raslo potrebna je ljubav. U drugim ljudima trebamo

prepoznati to dijete koje je potrebno ljubavi. Čovjek treba shvatiti da su često siromašniji daleko sretniji od bogatijih, naznaka je to da sreća nije u materijalnom već u prepoznavanju Boga, u življenju po savjesti i traženju smisla na ovome svijetu.

Molimo malenoga Isusa da nam pomogne pronaći smisao, da nam pomogne da budemo jednostavni

i ponizni ljudi, da nam pomogne da ga ne odbijemo nego da ga prepoznamo te da prepoznamo svoju misiju na ovome svijetu koja podrazumijeva i žrtvovanje za drugoga, darivanje sebe. Ako tako budemo živjeli vidjet ćemo i spoznati ovo malo Dijete, zaključio je biskup.